

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 140. szám.

TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjutányosabb számítással, díjazás szerint.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Főmunkatárs:

HAUGH BÉLA.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANÍTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

Előfizetési felhívás.

Eddig megjelent számainkkal némileg tájékoztattuk olvasóinkat lapunk irányáról, s arról, hogy, mit nyújthatunk; ez alkalommal újból csak arra kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy bennünket hazafias vállalkozásunkban szellemi és anyagi támogatásával pártolni és segíteni méltóztassék.

Lapunk előfizetési ára:

egész évre . . . 10 kor. — fill.
fél évre . . . 5 " — "
negyed évre . . . 2 " 50 "

Néptanítóknak, ha az előfizetési pénzt egész évre előre beküldik, 5 koronaért küldjük a lapot.

A hirdetést mérsékelt áron, olcsó díjazással közöljük

Mély tisztelettel:

a „KÖZÉRDEK”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A vidéki ipar.

A kisipar a tönk szélére jutott, a gyáripar pedig fejletlen. Ez utóbbi természetes. Ötven esztendő alatt nem lehetett virágzó gyáripart teremteni, a minthogy ötven esztendő alatt sok mindenfélét nem lehetett megcsinálni, ami hazánkat egészen a külföld színvonalára emelje. A mi gyáriparunk kicsi, rossz és drága s ami a legszomorubb, igen sokszor tisztességtelen is, mert többek között külföldi gyártmányok magyar gyártmány ezimen hozatnak forgalomba.

De az épen nem természetes, hogy a kisipar tönkre jutott, vagy ha sokan természetesnek találják is, éppen nem megnyugtató. Mióta a szabad verseny létrejött s mióta megszűntek a céhek, a kisipar hanyatlása szembeötlő. Hajlandók vagyunk minden bajt a testületi szellem meglazulásának, elpusztulásának tulajdonítani.

A tisztességes iparosok közé sok tisztességtelen elem került s nem ritka az olyan eset, mikor élelmes vállalkozók minden szakismeret nélkül ipari vállalatokat alapítanak s a szakismerettel rendelkező munkásokat annyira

kihasználják, hogy az ilyen munkás önállósulása tiszta képtelenség. Ezt betetézi aztán a tisztességtelen verseny s az ipari cikkek megbízhatatlansága.

Annyira sok a tisztességtelen elem a megbízható iparosok között, hogy a közönség bizalma megrendült. És ez az állapot oly szomorúvá fajult, hogy tisztességes módon megélni igen bajossá vált a vidéki iparosra nézve s bizony nem túlozunk, ha azt állítjuk, hogy sok iparos arra utazik, hogy megrendelőjét legalább egyszer becsaphassa. Hogy aztán a vevő többé nem megy hozzá, avval nem gondol s bekövetkezik a bukás. A fővárosban ízhet ilyen politikát az iparos vagy kereskedő, bár ennek is rossz vége szokott lenni, de hogy a vidéken honosuljon meg ez az eljárás, az már igen nagy baj az iparosra.

Szóval, a közönség bizalma megrendült, de nemcsak az említett okból, hanem a miatt is, hogy a vidéki iparost a közönség elmaradottnak tartja s inkább elmegy a fővárosba.

Ezt a két okot igen nyomósnak tartjuk, mint amely két ok lényegesen akadályozza a kisipar fejlődését s a mely két ok az iparosokban keresendő,

TÁRZA.

Regény.

A domban szürke félhomály borongott,
Ott álltam hátul egy pillér mögött,
Az orgonán meg félbúgott a himnusz,
S szétáradott a gótiévek között.
A padban térdeltem s ében hajára
Csókot hintett a nap arany sugára.

És én imátrebegtem... buzgó volt fohászom:
»Madonna vígy, vezérelj engemet,
Rajongok, égek azért a leányért,
Boldog leszek nagyon, ha ő szerel.»
A nép kitódult a napos utcára,
Találkozánk, emlékszem mosolyára.

Kopott regény lett ennek folytatása.
A hősei mi voltunk: én meg ő.
Elváltunk és ő friggre lépett mással.
De cifra nász volt, fényes esküvő.
Ha visszagondolok rá, elfogódom újra,
Meg-megrezzen szívemnek minden húrja.

Ott álltam... zsongott az a régi himnusz,
Amint először várva-vártam őt,
Ott ült a padban... Most fején a mirtusz,
És mással térdel az oltár előtt
A karban víg nászindulóba kezdtek,
A gótiéves árkádok megremegettek,
S mikor kijött halavány férje karján,
A régi mosoly ült Madonna-arcán.

ALAPI GYULA.

Görög földön.

Irta: Zsigmond János.

A legközelebb mult nyár folyamán utam Görögországbavitt. Nem mondhatnám, hogy a kíváncsiság és a merő látnivágyás vonzott volna ide. Máshová, más országba vagy világrészbe inkább vonzhatja az embert ez a mindennapi érzélem, a tanulás vágya mellett, de Görögországba nem. Görög földre olyan érzélemmel teszi be lábát az idegen, mint egy elhagyott régi temetőbe, ahol csak fölírtos emlékeit látja részben már romba dőlve mindazoknak a régi nagyságoknak, akiket soha nem látva is nagyon jól ismer. A kegyelet érzéme és a mult világraszóló eseményeinek és halhatatlan alkotásainak még romjaiban is vonzó és ellenállhatatlan varázsa az egyedüli, ami főleg a multak emlékein merengni szerető embert ide vonja. Tényleg csak a dicső mult varázsa hívogathatja ide az idegent, mert sem fényes városok, sem tájképi szépségek, sem a mostani görög nép, nem gyakorolhatnak vonzóerőt senkire. De még maguk a szép emlékek sem, mert a romokon csak merengni lehet, míg mindazok az utolérhetetlen műalkotások, melyek a régi görög világot örök dicsőség fényében ragyogtatják, az idők folyamán rég elvándoroltak Európa különböző muzeumaiba, úgy hogy ma más, élelmes nemzetek mutogatják féltve őrzött kincs gyanánt mindazt a szépet és nagyot,

amit a görögök két és félezer év előtt megteremtettek. Valóban úgy áll a dolog, hogy ma a régi görög világ nagyságát nem a mai Görögországban, hanem a vatikáni muzeumban, a párisi muzeumban és főleg a British Muzeumban láthatni legjobban. A mai görög föld tehát még attól is meg van fosztva, hogy saját otthonában bájlohatná el a nagyvilágot az elődök halhatatlan alkotásaival. De ez nem von le semmit az antik görög föld vonzóerejéből. Ugy van vele az ember, mint valami nevezetes, fényes multtal dicsekvő emberrel, aki már elaggott, napjai meg vannak számlálva és még hozzá a szegénység is állandó tanyát ütött háza tájékan. Meglátogatjuk azért az elaggott és elszegényedett nagy alakot s ha sorsán sajnálkozunk is, azért mohó vágygyal lessük minden szavát, mert az általa átélte, fényes, dicső multról senkisémes mesélhet jobban, mint ő, aki annak szemtanúja volt s akinek magának is része volt benne.

Nem is az a célom, hogy tudományos alapon, terjengősen leírjam és elmondjam mindazt, ami a régi görög földön volt s ami még ma is megvan. Mindezt meg lehet találni olyan irányu munkákban, melyek egyesenesen ezt czélozzák. Célom fölidézni a mult homályába rejtett dolgokat és közölni benyomásaimat, miket a dicső mult romjain jártamban azok reám gyakoroltak. Célom azt a hangulatot közölni, mit a dicső mult omladékain merengve, az bennem keltett.

illetve az iparosok egy részében, mert különösen a tisztességtelen jelzővel nem akarjuk az egész vidéki ipart megbélyegezni; távol legyen ez tőlünk, mert egyenesen hibát követnénk el, ha ezt cselekednénk. Inkább azt mondjuk, hogy a tisztességtelen irány agyon reklámozza a tisztességet.

De hiba nemcsak az iparosban van. Megtalálhatjuk a közönségben is. A közönség jó része nagyvárosi mániában szenved s azt hiszi, hogy előkelőbb dolgot cselekszik, ha a fővárosban vásárol. És azt hiszi, hogy jobb dolgokat kap, mint a vidéken. Talán szebbet, tetszetősebbet kap, de általában rosszabbat. Nem a finomabb ipari tárgyakról beszélünk, hanem a mindennapi szükséglet iparcikkeiről, noha határozottan merjük állítani, hogy van számos olyan vidéki iparos, aki képes kielégíteni a legkényesebb ízlést is.

A közönség másik nagy hibája, hogy nem szeret fizetni. Erről legjobban az iparosok tanuszkodhatnak. Már pedig, ha az iparos nehezen jut pénzéhez, nehézzé válik megélhetése, elveszti kedvét, foglalkozását elhanyagolja s bizony nincs módja a korrallal és divattal haladni.

Hiba van itt is, ott is. De vajon lehet-e a bajt gyógyítani? Van-e remény arra, hogy a vidéki ipar föllendüljön. Valószínű, hogy a gyógyítás a testületi szellem fejlesztésében, a tömörülésben rejlik. A czéhrendszert visszacsinálni nem lehet, de a czéhszerű összetartást föl lehet éleszteni abban az irányban, hogy az iparosok erkölcsi és értelmi ereje fokoztassék. Szükség van minél több ipari körre, ipari szövetkezetre alakulására, élén olyan vezetőkkel, akik nemcsak bálokat tudnak rendezni és elesélt frázisokat eldörögni, általában pedig füttyölnek az iparosra, hanem egyrészt szívükön viselik a vidéki ipar föllendülését, másrészt tehetségük, kedvük is van az iparosokat olyan irányban vezetni, a mely legjobban megfelel a vidéki ipar érdekeinek és csakis ennek. S a hu-

moros felolvasások, szindarabok helyett sokkal czélszerűbb volna az ipari törekvések újabb és legújabb vívmányainak népszerű, ügyes ismertetése olyan módon, hogy a tanultak gyakorlati alkalmazása, ne ütközzék nehézségekbe s ez az alkalmazás megfeleljen a vidék érdekeinek.

Az inasok képzése szintén fontos körülmény; természetesen nem a gyermek-dajkálás elemeibe kell őket beavatni, hanem a mesterségbe és ha a czéhszerű vallásos-erkölcsös irányra is lesz gondjuk a mestereknek, majd az újabb nemzedék nagyobb bátorsággal, kitartással és kevesebb nagyvárosi hóborttal szegül ellene a tisztességtelen törekvéseknek s majd akkor a vidéki iparos is emelkedni fog a megbecsülésben.

A közönség pedig böles és hazafias dolgot művel, ha nem a vidéki iparos leszólásában keres érdemeket, hanem egyes hibák gyöngéd elnézésével inkább arra törekszik, hogy a vidéki ipar fölvirágozzék s így a felvirágozott vidéki ipar is hatalmas támogatója legyen a vidéki városok megerősödésének.

Tisztviselőtelep.

Talán nincs Magyarországon város, a hol oly nyomorúságosak volnának a lakásvizonyok, mint Szekszárdon. Az utóbbi években a város több új hivatalt kapott, a hivatalokkal új tisztviselőket, a kik itt költik el pénzüket, s hozzá járulnak a város vagyonsodásához, a forgalom növeléséhez. Igen, a tisztviselők itt költik el pénzüket, de maga a város semmit sem ad helyébe. Ha csak a lakásvizonyoknál maradunk, Szekszárd semmit sem nyújt. A város marad a régi; néhány középület leszámításával alig épült új ház, s ha épült is, nem a lakást bérlők számára.

Szekszárd intelligenciájának tulnyomó része a tisztviselőkből kerül ki, a kik tudvalevőleg nem élnek a legfényesebb anyagi viszonyok között, s nincsen módjukban házat venni vagy építtetni. Lakást azonban nem tudnak kapni. Vagy ha kapnak, méregdrágán kapják, s a lakások legnagyobb része kényelmetlen, egészségtelen, nedves. A házbér egyáltalán nincs arányban azzal, a mit a lakások nyújtani képesek. S míg egyfelől

örökös a panasz a drága házbér miatt, másrészt kétségbeejtő a helyzet, a mikor valaki lakásváltoztatás előtt áll.

A körülmények azt mutatják, hogy a kérdést másképp megoldani nem lehet, mint egy tisztviselő telep létesítésével; s bár tudjuk, hogy a lakásvizonyok rosszabbát ez sem fogja egészen megszüntetni, mégis valamennyire segíthet a bajokon. Tudjuk azt is, hogy a kérdés már többször felmerült, de a kishitűség és élhatalenség zátonyán mindannyiszor megfeneklett. Most tisztviselői körökben újra szó van róla, s ha most ismét megfeneklik, megint szóba fog kerülni; míg végre is akad egy élelmes vállalkozó, a ki megcsinálja.

Hogy hol lenne ez a tisztviselőtelep? — kérdik a kételkedők. Azt gondoljuk, hogy a város fejlődése a vasut felé mutatja az utat, ámbár ezt a területet a muzeummal, gőzfürdővel, villanyteleppel és gubóbevaltóval minden józan tervszerűség nélkül úgy tönkre építették, hogy ezt jóvá tenni emberi erő sohasem lesz képes. Mégis maradt egy hely a vasut felé vezető ut baloldalán. Azt hisszük, hogy a tisztviselőtelep létesítésére ez a legalkalmasabb terület, mert az a terv, hogy a telep a szőlők közé építtessék, alig volna kivihető a helyek drágasága miatt, s a város fejlődése sem indulhat abban az irányban.

A vasut melletti terület jó része a városé, s a város nem lehet oly szűkkeblű, hogy kalmárkodási szempontból tulságos árat szabjon a telkekért, mikor nyilvánvaló, hogy a terv keresztülvitelének előmozdításával a város érdekeit mozdítja elő. De ha ehhez szó férne is, a városnak kötelessége annak a nagy testületnek érdekében tenni valamit, a mely terület itt költi el pénzét, s közvetve kétségtelen anyagi előnyöket nyújt a városnak.

A terv finanszírozása szintén lényeges akadály volt eddig; de nem valószínű, hogy életrevaló pénzügyi intézkedésekkel mellett ne mennének bele a megvalósításba. Itt a kockázat merészségéről alig lehet szó, mert az a néhány száz korona, a mi elvész esetleg a réven, megtérül a vámon.

Csak egy bátor vállalkozóra van szükség, a ki nem riad vissza aprólékos, kishitű szóbeszédektől; hanem nekivág a kivitelnek, s megcsinálja a telepet. Valószínű, hogy a szűkkeblűség akadályokat fog a terv kivitele elé gördíteni, de a világon soha semmit sem lehetett előbbre vinni bátorság nélkül, s a tények azt bizonyítják, hogy a kockázat merészségében van az igazi siker. Csakhogy a jelen esetben még merészségről sem lehet beszélni, mert egy olyan szükség-ről van szó, a mi akarva-akaratlanul is eredménynyel kecsegtet.

Ezeket a benyomásokat még ott, a helyszínen papírra vettem, mert semmiféle benyomás nem lehet élénkebb soha, mint a nagy események színhelyén. Mert egészen más érzés fog el bennünket, ha egy kedvesünk sirhalmának közvetlen közelében állunk, mint ha arra csak a messze távolból gondolunk. Azért nem is akarom t. olvasóimat szorosán vett tudományos közleménnyel esetleg farszítani. Hangulat lesz az egész, amit itt most olvasni fognak; elmékedést a régi Görögországról és megjegyzéseket a modern Görögországra.

*

Hajónk első állomása Görögországban Korfu volt, melyet az ó-korban Korkürának neveztek. Albania előtt nyulik el hosszan, ennek partjaitól csak keskeny csatorna választja el. Lakosai ma is elhiszik és dicsekednek vele, hogy az ő szigetük a pheákok boldog országa, melyet Homerosz az Odüsszeában leír; most is mutogatják az utazónak a csermelyt, melyben a Homerosz által megénekelt szép Nauszikaa királyleány atyjának, Alkinosznak a fehérneműjét mosogatta. Szép tájképek nyílnak az ember előtt, mikor Korfu szűk csatornáján áthalad; szemben Albania terül el műveletlen, verekedő hegyi népeivel, a posványos, a butrintói lapály, a tölgyerdőtől környezett tó s a háttérben kopár mészkőhegyek, nyugatra a zöld Korfu, karsu hegyeivel, a susogó tölgy- és olajfaerdők, a sötét ciprusok és virágzó gyümölcsfák, az

egész szigeten elszórt, vakító fehérségű házikók és falvak érdekes ellentétet képeznek. Ilyen előzmények után jutunk hajónkkal a sziget hasonnevű fővárosra, Korfu alá. Amint a legtöbb görög város nem az ó-kori város helyén van, úgy Korfu is a régi várostól északra fekszik. A nép végtelen tolakodó, sokszor csapatosan futnak utánunk az utcán; rosszabbak a mi cigányainknál. Korfu az uri zsiványok menedékhelye. Ennek a magyarázata abban rejlik, hogy Görögországba szabadon bemenekülhet minden idegen sikasztó és család. Minthogy Korfu elég közel esik ahhoz, hogy Európa bármely részéből ide menekülve biztonságban legyenek, el is árasztják azt az ilyen alakok. Vannak ott francziák, olaszok és más nemzetbeliek, kik az elsikkasztott pénzzel oda menekültek, ott-hon hagyva feleségeiket, gyermekeiket. Ott nagylábon élnek, pompás villákban laknak és lopott pénzükkért még némileg respektálják is őket. A mai görögökhöz méltó erkölcsi fölfogás, hogy ilyen existenciákat megtűrnek és ki nem adják őket. Korfu, úgy mint minden déli város, nyáron át végtelen meleg és poros, úgy hogy megbánná, aki nyárra megkísérelné odaköltözni. A Kardario öble bejáratánál a város alatt van két kis sziget; a nagyobbik sziklasziget, tetején templommal; erről azt tartják, hogy Ulisszesnek Neptunusz által kövé változtatott hajója. Mindegyik sziget csak akkora, hogy egy kolostor fér el rajta. Az egyikén férfikolostor. a másikon

apácakolostor van. Végtelen elhagyatott élel lehet ott. A magas fekvésű tengerpartról távesővel szépen láthattuk az udvaron mezít láb járkáló és különféle házi munkával foglalkozó apácákat. Messziről festői látvány nyújt a két kis sziget, de jobb is csak tiszta távolból nézni őket, mert ha távesővel jól szemügyre vesszük, az ott uralkodó piszok kiábrándít bennünket és lerontja a hozzájuk fűzött illúziókat.

Korfu lakossága vegyes; a legtöbb görög, de sok olasz, sőt angol is akad köztük. Az olaszok katolikusok, de az ő papjaik is hosszú szakállt viselnek, akár csak a görög pópák. A különbség köztük első sorban az, hogy sokkal intelligensebbek a görög pópáknál. Ijesztő kinézésűek ezek a görög pópák. Annyian vannak, hogy alig tudnak megélni; azért a legtöbb valami mesterséget folytat. Sörényszerű hosszú hajukat némelyek hátul czopfba fonják; fejükön karimátlan köcsöggalap van, melyet a templomban sem vesznek le. A kis pópajelöltek ép így járnak, hajuk hátul nekik is czopfba van fonva. Tudatlan tömeg ez, a szertartásokon kívül alig értenek valamihez, az írás olvasás sem a legerősebb oldaluk. Aki köztük valamelyik európai országban tanult, az bizonyosan püspök lesz, mert intelligencia dolgában föltötte áll a többinek. Visszajövet Korfuban hajónkra szállott egy ilyen fiatal püspök; nagy kísérettel jött a hajóra papi öltözetben, hogy Triesztbe és onnét tovább utazzék.

A „Kubinszki“ és „Pecsovics“-világ Tolnavármegyében.

Irta: Bodnár István

(Folytatás.)

A választási visszaélések s a főispán részrehajlása miatt elkeveredett kubinszkiak keményen szervezkedtek. Nemsokára szélében-hosszában járta a nóta:

„Nem kell nekem pecsovics már.
Roszabb az, mint török, tatár,
Vörös kucsmát hordok én,
Igaz uton járok én . . .

▲ görbői sűrű berek,
Ott terem a derék gyerek
Bezerédj lesz követem,
Perczel Mór az én vezérem.“*

Valóban Perczel Mór mindent elkövetett, hogy a visszaélésekért bcszut álljon. Szóval és tettel előljárt. A felajánlott összeg felül valami 4—5 ezer forintot áldozott, hogy az ide-oda huzódó nemeseket összetartsa. Lett is eredmény, mert a fentebb említett közgyűlést meg sem lehetett tartani. A közgyűlési jegyzőkönyvben csak annyi van megjegyezve, hogy a főispán eredmény nélkül feloszlatta.

Junius 16-ikán azután már komolyabb színezetű zavargás történt. Valóságos zendülés. Hőgyészen a „meggondolatlan káplán“ (egyik királyi leirat nevezi így) kiadta a templom-kulcsot, mire Feczer Ferencz, Kál György és Mayer Pál a toronyba rohantak, félreverték a harangokat. Erre az egész város németsege kaszára, kapára, vasvillára kapott s a megyegyűlésre készülő dombóvári járási pecsovicsokat a szó szoros értelmében szétverte. Dienes Mihály életveszélyesen megsebesült, a pecsovicsok fővezetője Szép Mihály esküdt pedig csak kemény ütlegek árán tudott szabadulni.

Másnap junius 17-ikén Szekszárdon volt csak igazi esetepaté. Közgyűlési tanácskozásról természetesen szó sem lehetett. A bepálinkázott nemesség már korán megkezdte a civakodást. Eleinte a pecsovicsok voltak fölényben. A kubinszkiak közül Perczel Sándort és nemeskéri Kis Antalt orozva, súlyosan megvagdalták. Mire aztán általános lett a verekedés. A kubinszkiak közül Döme Dániel, Kis Sándor, Kolozsváry Benjamin és Pál, Keserű Istvánnak, a pecsovics-párt kortesének estek, össze-vissza kaszabolták, de igaz lehet az a verzió is, hogy a megyeház ablakából dobták le, mert a királyi leirat „magában a tanácskozási teremben véghez vitt gaz merényletről“ tesz említést. De lehet, hogy ez alatt a főispán inzultálását érti, mert őt is megrohanták s kényszerítették az igazi

* Perczel Mór feljegyzése.

Kisérete az indulás előtt elhagyta és ő kajütjében rövid idő alatt oly kifogástalan európai gavallérrá vedlett át, hogy mindenki elámult, mikor az ebédnél megjelent. Nem tudunk benne ráismerni a csak az imént látott görög pópára.

Nyáron a nagy forróság és szárazság miatt az egész szigeten a gyepek elszárad, a források kiapadnak, de a szőlőtöke, az olajfa, a citrom, narancs és gránátalma mindig virít, mely utóbbi óriásira megnő. Mikor ősszel az esős időszak beáll, a növények újra élednek s márcziusban már teljes pompájukban diszlenek és a buja délszaki növényzet tavasszal valóságos tündérkertekké alakítja Korfu némely részeit.

Korfu városától kocsival vagy egy óra járásnyira van az Achileion nevű villa és park, boldogult Erzsébet királyné kedvenc tartózkodási helye. Pompás kilátás nyílik a magas hegyoldalon fekvő villából és parkból a szemben fekvő albániai partokra, ahol végtelen kopár és sivár minden, úgy hogy az Adria melletti Karszt hegység hozzá képest bájos hegyvidék. Órákon át haladt hajónk a part mentén, anélkül, hogy egyetlen falut láttunk volna; ha végre mutatkozik egy falu, az olyan szánandó állapotban van, hogy siralom ránézni. És mégis zordonságában is szép látványt nyújt főleg az Achileion magas kertjéből tekintve, mert zordon kopárságában van valami nem mindennapi, valami megkapó, ami a lelket egy időre lebilincseli. Az

többség kimondására, úgy hogy alig tudott lakosztályába visszavonulni. Kint az udvaron ezalatt tovább folyt a csata. A vármegye fegyvertárát feltörték. Hihetőleg a pecsovicsok tették ezt, mert a kubinszkiak nemsokára az utcára szorultak. A bentmaradtok eltorlasztották a kaput, de ez semmit sem használt. Kint nemsokára félreverték a harangokat. A híres verekedő szekszárdi parasztság fegyverre, vasvillára kapott és Radnics Pál ügyvéd s mások vezetése alatt valósággal megostromolta a vármegyeházát. A megszeppent pecsovicsok padlásra, pinczébe menekültek, de nemsokára betörték a kaput. A tömeg közáporral árasztotta el a főispán lakosztályát, őt magát és környezetét káromolva, halálra keresték. A félholtra vált nemesség pedig pinczében, padláson szorongva várta sorsát. Szerencsére nagyobb vérontás nem származott a dologból. A kubinszkiak feltűrve az ajtókat, egyenként eregették ki a pecsovicsokat, egyiket, másikat jól elpáholták, fegyverét valamennyinek elszedték, aztán sorfalat állva, kidobálták őket az utcára, megeskertvén valamennyit, hogy *többet kormánypárti követre* nem szavaznak.

Súlyos sebesülés azonban volt elég. Perczel Mór feljegyzése szerint alig volt ember, a ki külön „fájdíjat“ ne követelt volna.

A kubinszki párt „számadás“ ában erre vonatkozólag sok a mulatságos tétel:

„Verekedés közt leittették Paczolay Baláznak süvegjét és többé nem találta, 3 frt. 30 kr.“

„Döme Istvánnak szenvedéséért, képét és egyik szemét eldobták követ.“

„Nagynak, Bogyay Jánosnak, Gyimóthy Istvánnak összerépegetett ruháért.“

S ifju Drenovics István simontornyai szűrőszabó mester is busásan felszámította annak a két szűrnek az árát, melyet két kajdaci nemesnek ellopott szüre helyett varrt közkölségre.

Persze a megszorogatott főispán sietett azonnal Bécsbe, hogy az országra szóló „zendülésről“ azonnal jelentést tegyen.

Vay Ábrahám grófot, kir. kamarást, valóságos belső titkos tanácsost, Máramaros vármegye főispánját küldték ki királyi biztossá. Vay előre küldte fiát, Vay Józsefet, hogy utját egyengesse. A fiatal gróf itteni szerepléséből kerekedett a mese, hogy ő lett volna a híres — Sobri Jóska. A királyi biztos aztán, mint „alter ego“ már junius 7-ikén és 8-ikán hozzá látott a dolgok rendezéséhez.

A vármegyeházában szállásolta el magát. Biztosság okáért 1 tisztből és 21 katonából álló *diszörtséget* vett magához, ezenkívül a várost is megrakta egy pár század katonasággal, Junius 7-ikén Berez Mihály főszolgabíró vezetésével nagyobb számú katonaságot küldött ki, hogy a 8-iki megyei közgyűlésre igyekvő dunaszentgyörgyi kubinszkiakat szétverje. Ez azonban nem sikerült, mert a nemesség nesztét vette a dolognak s kerülő utakon mégis bejött a városba. Nyolcadikán reggel azután felállott az egész katonaság a vármegyeház előtti téren. Volt ott ágyu is égő kanóccsal.

De a dolog még így sem ment simán. Vay be sem léphetett a terembe, míg úgy, a hogy, nem igazolta magát, hogy a főispán által elsejére hirdetett közgyűlést miért halasztotta ekkorára? Az akkori vásári csődületre hivatkozott, de meg Esterházy főispán az új követválasztó gyűlés tartására *erőltetve* lévén, őt azt királyi biztos hatalmánál fogva változtatta meg.

Ebben mégis megnyugodtak valahogy, Vay megjelenhetett a teremben. Felcsapta kalpagját s a gyűlést így vezette tovább: „En a király helyében . . .

Legelsőnek Bezerédj István szólalt fel, egyikét mondta a legragyogóbb szónoklatainak. Kérve-kérte barátait, hogy ez alkalommal álljanak el az ő követé jelöltetésétől, mert ugyan a polgári bizodalomnak megfelelni még némi keserűségek között is polgári kötelességének tartja, de sokkal inkább használ az a vármegye és az ország érdekében, ha őt visszalépni engedik.

Tahy Károly hasonló szellemben beszélt.

Párthiveik azonban hallani sem akartak visszalépésükről. A május 8-diki követválasztást törvénytelennek jelentették ki, mivel a megbízó leveleket számba nem vették, az eredményt csak egyoldalú kívánságra hirdették ki s a jegyzőkönyv hitelesítve nincs. Az orvoslást tehát csak új választás hozhatja meg.

A másik párt meg a választás törvényességét vitatta. A szavazásnál meg volt a névszerinti többség, — mondták, — a megbízó levelek mellőzése pedig más vármegyékben is megtörtént, stb.

A vitát végre egy szerencsés ötlet döntötte el. Valaki felemlítette, hogy a királyi leirat azt mondja, hogy a választás *rendesen* ment végbe, így ki kell adni a megbízó levelet.

A király nevének egyszerű felemlítése aztán le is fegyverezte a többséget.

Óvás között kijelentették ugyan, hogy e visszalépésből nem következik, mintha ők az eddig történeteket elismernék törvényesnek s hogy őket csak az óhajtott közbéke vezérli, de aztán a két pecsovics követnek: Döry Gábornak és Perczel Istvánnak mégis csak kiadták a megbízó levelet. Szövegezték azonban nekik olyan liberális követi

Achilleion műemlékei: a Heine- és Byron szobor, a Kalipso-barlang, az Iliász, Odyszeia és a görög mythologia egyes jeleneteit ábrázoló falfestmények elbájolják a látogatót. Achilleion nevét a villa a haldokló Achilles-tól vette, kinek pompás fehér márványból készült szobra a kert közepén áll és 70 ezer lirába került. Fehér márványból ábrázolja Achillest, amint sarkán megsebesítve haldoklik. Pompás műalkotás.

Korfu már Görögországhoz tartozván, itt van alkalmunk először tapasztalni a mai görögök rossz tulajdonságait, melyek közt első a családi hajlam. Végtelen tolakodó és ha csak teheti, biztosan megcsal. Nem is csoda, mikor az állam a gonosztevők befogadásával és védelmével mintegy szentesíti a gazságot. A mellett valósággal majmolják az egyéni szabadságot biztosító külföldi törvényeket, így többek közt azt az angol törvényt is, mely a magánházat a hatóság közegeitől óvja s a melyet az angol így fejez ki: az én házam az én várom. Ennek példája a következő eset. Korfuban megérkezésünk előtt rémes gyilkosság történt. Egy fiu az örökség miatt családtagjaival összeveszett, az örökség szüleit és két testvérét. A görög törlelőtte szüleit és két testvérét. A görög törlelőtte nevetségesen botor módon nem engedi, hogy a rendőrség magánháza lábát betegye, úgy hogy az illető gyilkost kerülő utakon, csellel lehetett csak kézrekeríteni.

Különbben itt már láthatunk szép görög típusokat. A sziget belsőjében egy paraszt-

ház előtt egy asszony állt, karján kis gyermekével. Igazi görög szépség volt, a klasszikus szobrok bájos nőalakjaihoz hasonló. Telen át Korfuban hemzseg az idegen. Szép is lehet ott a zúgó tengerparton, májusi levegőben, zöldelő olaj- és narancsfák közt tölteni a telet.

Korfutól nem messzire esik Ithaka szigete, a klasszikus görög világban sokat emlegetett hely. Homerosz nagy alakjának, Ulisszesnek születési helye. Kopár sziget, ahol csak kecskét és néhány olajfát látni. A régi mult emléke itt nagyon élénken megmarad a lakosság körében, ami nem is csoda, hiszen Homeros halhatatlan költeményeivel együtt neve örökké említetteti fog. Akí Homerosról tanult vagy olvasott, okvetlenül eszébe jut Ithaka, Ulysses és felesége Penelopé, fiuk Telemachosz és „az isteni kanász“ Eumaios, ahogy Homerosz nevezi. Szigoru erkölcsösség uralkodik ma is a lakosság között, mintegy hagyományként a dicső multnak, úgy hogy az erkölcsiség ellen vétőknek még rokonságával sem érintkezik a lakosság. Még a cseléd leány sem megy az utcára, hiába küldenék, úgy hogy az árusítók mindent a hához szállítanak. Ottani nyaralókkal beszéltem, akik mindezt megerősítik, úgy hogy akárhányszor az urnónek vagy férjének kell a házon kívül mindazt beszerezni, amit másutt a cselédekre biznak.

Utunk Korfuból Patrasba vezetett. E város helyén az ó-korbau sem volt híres

utasítást, hogy a legszélsőbb ellenzéki követ is büszke lehetett volna reá.

Vay Abrahám gróf aztán nagy apparátussal megkezdte a nyomozást s erőszakoskodásával annyira elmergesítette a helyzetet, hogy az ügy nemsokára országos szenzációvá nőtte ki magát.

Vay működését nemeskéri Kis Pálné, szül. tagyosi Csapó Ida, a fiumei gubernátor fenkölt lelkü neje kézirat gyanánt most megjelent s Csapó Vilmos királyi kamarás ur szívességéből rendelkezésemre bocsájtott naplójában így írja le:

„A Tolnából most érkező hírek alig hihetőek és az országgyűlésen másról nem is beszélnek. A kir. komiszárius úgy viseli magát, mint egy tyrannus. A megyegyűlésen felütve fejére kalpagját, így szólt: „Én a király helyében!” — Üldözik és bottal vallatják az ártatlan embereket, ha „Kubinszki“-pártból valók. A vizsgálat olyanokra bizzák, kik a legbűnösebbek. D... y boszút állni kívánt a Perczel testvéreken, Móriczot hivatalától felfüggesztették és midőn ezért Högyészen kérdőre vonta gróf Vayt, „Ő Felsege“ (!) így felelt; „vagy magam hatalmából, vagy felsőbb parancsolatra suspendáltam, az mindegy lehet az urnak, csak felségsértési vád ne legyen belőle!“ Különben a királyi biztos elutazott mindjárt Miklósvárra, mert Högyészen egy esküdt, kit befogtak és fenyegettek, ijedtében meghalt, valamint a városbíró is. Egy Döme Dániel nevű nemes pedig, kire ráfogták, hogy ő ütötte agyon Keserü Pétert, (helyesebben István volt a neve) mivel nem tudott maga mellett „pecsovics“ tanukat állítani, nemes ember létére lánczra verve kísérték börtönbe és a királyi biztos kimondotta reá a halálos ítéletet e szavakkal: „Fejért fejt kívánok!“

A történetek azonban egy kicsit megnagyítva jutottak el az igaz magyar érzéséről híres Csapó Ida fülehez. Tény az, hogy sokakat, nem tekintve származásukat, börtönbe vetettek. Julius 26 ikán a királyi biztos Perczelt állásától felfüggesztette, később felségsértési pert indítatott ellene s Miklós és Sándor testvére ellen, de Döme Dánielt halálra nem ítéltette. Ez nem is volt az ő tiszte. Ő csak a vizsgálatot vezette s a befogottak felett való ítélkezésre később rendes törvényeseket küldött ki egy királyi leirat verébí Végh Ignác kir. tanácsos, a hétszemélyes tábla asszesszora elnöklelte alatt. Hogy aztán Döme Dániel halállal lakolt-e, ezt nem állt módomban kinyomozni. Tolnavármegye levéltárában semmi nyoma. Valószínű azonban, hogy később a többiekkel együtt ő is kegyelmet kapott.

(Folyt. köv.)

város, nem híres a mai sem, ámbar ma Görögországnak nagyságra harmadik városa. Az egyetlen város Görögországban, ahol vilányos utcai közlekedés van. Az idegenektől akarnak itt is élni, mint Korfuban. Van is nagyszámu szálloda, vendéglő stb. S mint-hogy nagy a verseny, tehát olcsón kaphat az idegen úgy lakást, mint ellátást. A görögök nagyra vannak Patrassal, mint jelentékeny, kikötővárossal, pedig város az ő végtelen kihaltságával, poros, néptelen utcáival nem tehet kedvezőtlenebb benyomást az emberre, mint Patras. Közvetlen a tengerparton, ahol a forgalomnak legnagyobbnak kellene lennie, alig lézeng néhány dologtalan ember. Köztük itt is kitűnnek a pópák úgy nagy számuknál, mint ronda öltözetüknel fogva. A velencei uralom idejében igen meg volt erősítve, fellegvárai ma is jó állapotban vannak, de ma már csak régi emlék gyanánt tekinthetők, semmi katonai jelentőségük nincs. Patrassa küldte Velence büntetésből katonáit és hivatalnokait. Ez olyan száműzetési hely féle volt. Innét az olaszoknál ma is mondás: Menj Patrassa! — ami annyit jelent, hogy vigyen el az ördög!

(Folyt. köv.)

A lengyeli könyvtár.

Kevesen ösmerik, még kevesebben tudják méltányolni azt a nagy kincset, amely a lengyeli kastélyban van elhelyezve. Magának a kincs birtokosának, gr. Apponyi Sándornak mesébe illő szerénysége sok tekintetben oka annak, hogy a nagyközönség ugyszólván nem is tudja, mi van a lengyeli kastélyban; ujságok nem kürtölik világgá, hogy a nemeslelkü gróf mennyit áldoz könyvgyűjtő szenvedélyének, az ugynevezett közügyektől való tartózkodása pedig nem engedi meg, hogy nagy körben legyen ismeretessé az a finom műveltség, nagy szaktudás és fenkölt gondolkodás, ami a gróf sajátja.

Gróf Apponyi Sándor már gyermek kora óta szívesen gyűjtötte a könyveket, s ez a szenvedélye folytonosan növekedett. Jellemző, hogy a gyűjtésnél s a tudományos érdeklődésnél, amely egyetemes jellegű szó kott lenni, nála a hazafias színezet nyomul előtérbe, mert leginkább olyan külföldön megjelent könyveket gyűjtött, amelyek bármely szempontból magyar vonatkozásúak. A legutóbbi években kiadta könyvtárának magyar vonatkozású könyveiről szóló jegyzeteit és leírását, amely a szaktudósok véleménye szerint a legkitünőbb és legbecsesebb bibliographiai alkotások közé tartozik. A két kötet 1538 művet sorol elő és ismertet. E könyvek nagy része a XV—XVII. századból való, s a világ nagy városaiban vásároltattak össze, természetesen óriási pénzen. Már az 1882-ben tartott országos könyvkiállításán is nagy feltűnést keltett a gróf gyűjteménye, s azóta, mint a kiadott bibliographiai munka is bizonyítja, a nevezetes könyvek száma tetemesen megsaporodott és folyton szaporodik.

Érthető az a nagy izgatottság, mely a lengyeli tüzvész hírének elterjedésekor keletkezett az illető szakkörökben, de szerencsére a könyvtárnak nem lett komoly baja, s a kár igen csekélynek mondható, a többihez képest. A könyvnek és a magyar tudományosságának minden igaz barátja igaz örömmel veszi tudomásul azt, hogy a Gondviselés megmentette a lengyeli kastély kincseit, a melyre nemcsak gróf Apponyi Sándor, hanem minden magyar ember büszke lehet. Büszke lehet minden magyar ember, hogy van Apponyi Sándora, aki úgy itthon, mint a külföldön dicsőséget szerez a magyar névnek. Egyébként legilletékesebb Gyulai Farkasnak a B. Hirlapban írt közleménye, amely a következőképen emeli ki a nemes gróf érdemeit:

„Gróf Apponyi Sándor nevét a magyar tudományos irodalom mindenkor oly elismeréssel s hálával fogja említeni, amint az olasz renaissance könyvgyűjtőit emlegeti Italia, s az egész művelt világ. Valóban példát mutatótt másoknak, s örök emléket állított magának a lengyeli könyvtár alapítója, midőn előkelő rangját, vagyonát, tudását, idejét és szeretetét arra fordította, hogy a hazájára vonatkozó könyveket, régi századok tanuit gyűjtötte.“

Minket Tolnamegyeieket kétszeres örömmel tölt el ez az elismerés, mert első sorban a mi megyénkire háramlik a dicsőség, arra a megyére, amely már oly sok kitünő embert adott a hazának. De másrészt gróf Apponyi Sándor, az Isola Nogarola cz. két kötetes mű írója elévülhetetlen érdemeket szerzett magának azzal is, hogy a lengyeli korszaki lelettel ugyszólván megalapította a Tolnamegyei Múzeumot, amelynek híre immár az ország határain is tulterjed, ép úgy, mint a lengyeli könyvtaré.

Képviselőválasztások.

A képviselőválasztással járt nagy izgalom a vármegyénkben e hó 26-án megejtett választásokkal immár véget ért. A pártok ekkora izgatottsággal régen állottak egymással szemben, egyik másik helyen a hivatalos hatóság minduntalan katonaságot kért a fanatizált választók féken tartására. Kiszámíthat-

lan volt a kerületek hangulata, magatartása. A tervezgetések, számítások, a hivatalos és jól értesültséget vindikáló magán becslések kétszer kettő: — háromnak bizonyultak a nép érzelmeinek — ennek az ide-oda vibráló delejtűnek — örökös ingadozása miatt. Ma itt volt a többség, holnap ott s a választók véleménye amely nehezen birt kijegezesedni egy-egy jelölt mellett, épp oly gyorsan hagyta cserben őket. Így vármegyénk három kerületében egyhangu választásra volt kilátásunk, de csak a kölesdi váltotta be az ígéretet, Szekszárdon és Bonyhádon az utolsó perczen fellépett ellenjelöltek kemény küzdelmet provokáltak s majdnem képtessé tették Boda Vilmos függetlenségi és Perczel Dezső szabadelvűpárti nagy népszerűségének egészen biztosra vett győzelmét.

A választások lefolyásáról a következőket írhatjuk:

Szekszárd.

Reggeli 7—8 órakor már érdekes képe volt a Garay-térnek. A nagyközönség ellepte a gyalogjárókat, ide-oda hullámozott. — Az Augusz-háztól a Dicenty-házig, a Szekszárdszállótól a Pírnitzer-házig kettős kordont vont a katonaság. A sárga hajtókás bakák a csipős hidegben pihenő állásban táncoltak, toporzékoltak a fagyon. Szerencsére, az idő megenyhült. A hó hatalmas pelyhekben kezdett hulldogálni. Nemsokára fehér volt az egész tér, deresek, szürkek a sétáló alakok. A máskor megszokott nagy tolongásnak azonban semmi nyoma. A fürge esendőröknek ugyszólván semmi dolguk, legteljebb utbagazítják az ide-oda vágató Boda-féle lovasbänderistákat, akik nem valami fényesre kevelt paripákon száguldozták be az egész teret s husz-harminczra tehető tömegben kocogvást indultak az agárdi választók elé.

A Szabó-párt a főgimnázium mellett való vásártéren ütötte fel tanyáját. Halvány sejtelve sem volt róla senkinek, hogy ekkora legyen a sárközi „töredék“, mert Szabó Károly alsónyéki ev. ref. lelkész csakis az utolsó előtti napon léptették fel. Négy, ötszáz választó tömörült itt egy csoportba. Jóképű öreg kurucok, piros pozsgás szálás férfiak; hiányzott azonban a Sárköz virága, a libegő léptű selyemszoknyás menyecske-nép, az islangos, gyöngyös-pártás leánysereg, ezek valamennyien odahaza maradtak — házörzőnek, mert a férfiak majd mind bejöttek.

Boda Vilmos pártja szintén a vásártéren csoportosult s úgy félkilenc tájban megkezdte a felvonulást. Nem vezet semmi anizmosítás, de tény, hogy a közönség előtt elsétáló tömegben több volt a zászló és a részfüvő hangszer, mint a szavazó. S a mikor néhány perc múlva Szabó Károly négy-ötszáz választója felvonult, komoly aggodalom szállotta meg Boda Vilmos nagyon sok jóbarátját, de meg a főbb korteseket is. Kocsik, sürgönyök mentek a szébrőzsa minden irányába, hogy: baj van.

A szavazás két helyen történt. A városházán Totth Ödön választási elnök elnökölt, a polgári leányiskolánál pedig László Lajos küldöttségi elnök. Amott elsőnek Szekszárd szavazott, itt Tolna, mindkettő Bodára. Így tíz, féltizenegyig ő volt előnyben, de aztán a Sárköz és Tolna szavazatával Szabó kerekedett felül s 160—200 főnyi többséggel vezetett délután 2, fél három óráig. Ekkor azonban nagy zene szóval felvonult Agárd. Innen már a leánysereg is berukkolt s vidám kurjongatással esárdásozott végig az utcán. Agárd szavazata aztán kiegyenlítette a különbséget. Boda úgy három óra után már 10—12 szavazattal előnybe is jutott s többsége ettől kezdve nőtt, egyre szaporodott. Pedig közbe-közbe Szabó Károlyra is esett szép számu szavazat. Öcsény községben meg az öregek, sánták, betegek sem akartak „ágyban párnák közt halni meg“, behozat-

ták magukat szavazni. Legtöbbjüket úgy szedték le a kocsuról. Tolnáról, Bátaszékről mindkét párt választójából sok elkésett a szavazástól, mert a polgári iskolánál $\frac{3}{4}$ háromra már a záróra is letelt.

A városházában azonban még csak most lett nagy az élénkség! Boda Vilmos párthívei, személyes tisztelői tömegesen járultak az urnához, úgy, hogy a fél ötkör véget ért zárórára 152 szavazat többsége volt Bodának. Lett volna még több is, ha szükség lett volna rá, viszont az is igaz, hogy ha Szabó Károly előbb szánja el magát a fellépésre, jobban megnehezítette, esetleg kétségessé tette volna győzelmét Boda Vilmosnak, a kinek különben mostani megválasztásához a legnagyobb örömmel gratulál Szekszárd közönségének legnagyobb része. Hosszas, tisztos mult áll az ő háta mögött, egyéni jeles tulajdonságait még ellenfelei is megbecsülik s érdeme elvitáztalan Szekszárd felvirágoztatása körül!

Az összes szavazatok száma volt Bodára 660, Szabó Károlyra 508, Bauer Imre socialistára pedig 14. Így Boda abszolút többsége 138 szavazat.

Bonyhád.

Perczel Dezső volt képviselőházi elnöknek az utolsó előtti hétig nem is volt ellenjelöltje. Rádi uram hamar — elrálizott, miután piszkos ügyeinek illata Bonyhádra is eljutott. Schwetz Antal bonyhádi tekintélyes ügyvéd pedig meddőnek ítélte a küzdelmet, Perczel Dezső ismert népszerűségével szemben, a függetlenségipárti jelöltséget tehát nem is vállalta el. Így a központból Mészáros Dánielt küldték le jelöltnek, akiről a fáma azt meséli, hogy szavazati joga sínes, így nem is „mandatum képes”. Mészáros eszközeit nem ismerjük, de úgy látjuk tud a nép nyelvén beszélni, a népre hatni. Az általa elért eredmény meglepetést kelt mindenfelé s utolsó perczig majdnem kétségessé tetté Perczel Dezső győzelmét. Perczelnek ugyan a délutáni órákban 200-nál is több szavazat-fölénye volt, de ez mindjobban apadt, úgy hogy a 7 óra 40 percre kitűzött zárórakor már 70-re apadt a többség s nagy küzdelemmel lehetett csak a záróra végén a győzelmet 52 szótöbbséggel biztosítani. A kedélyek bár izgatottak voltak, a választás azért rendben folyt le.

Választási elnök Forster István volt, a szavazás eredményét este 9 óra után hirdette ki.

Perczel Dezső többsége ötvenhárom.

Paks.

A paksi kerületben a szabadalvópárt részéről Simontsits Elemér Tolnavármegye főjegyzője vette fel a küzdelmet Szluha István volt Ugronpárti képviselővel. Ez a kerület mindég egyike volt a legmegbízhatatlanabbaknak. Most is a legutolsó napig áltatta Simontsitsot s vígan énekelte a kor-tes nótát:

Simontsits lesz a követünk
Szluha Pista nem kell nekünk,
Pörköltös tál az ő elve,
Az is, csak, ha — sok van benne...

Paksról, Dunaföldváról jött hírek felesnek mondták a szavazatok, de az utolsó reggelen 93 szavazó hijával átpártolt az egész Dunaföldvár, így Szluha kapott 1154, Simontsits pedig 674 szavazatot, Szluha többsége tehát 480. Simontsits Elemér kiváló szónoki s más jeles tulajdonságai egyenesen parlamenti szereplésre predestinálják, nagyon sokan sajnálják tehát kisebbségben maradását. Viszont azonban határozott nyereségnek mondható, ha elvitathat tanul nagy képességeit továbbra is vármegyéink közügyeinek szenteli.

Kölesd.

Kölesden egyhangulag Benyovszky Reszó grófot kiáltották ki függetlenségi programmal képviselőnek.

Pinczehely.

Pinczehelyen Kiss Ernő dr. tamási, közbecsülésben álló ügyvéd, mint szabadalvópárti küzdött Rátkay László függetlenségi volt képviselővel, a jeles íróval.

A fővárosi lapoknak az a híre, hogy Busbach jegyzőt a választási izgalmak következtében lelőtték, nagy riadalmat keltett

mindenfelé. Sokan félték, hogy a pár év előtti véres választás ismétlődik. Kiderült azonban, hogy Busbachot vadászat közben a községi pénztáros véletlenségből sebesítette meg.

A választás egészen csendes lefolyású volt, mi Sass László választási elnök óvatos és tapintatos vezetésének is tulajdonítható.

Rátkay László kapott 1641, Kiss Ernő 457, Beller socialista pedig 20 szavazatot, így Rátkay abszolút többsége 1164.

Szakcs.

Talán a szakcsi kerületben volt a kedélyek forrongása a legnagyobb! A főszolgabíró egyre kérte a csendőrség és katonaság szaporítását. A szabadalvú pártiak még így sem merték a választási színhelyen megjelenni.

Igy amikor Szluha János függetlenséginek 600 szavazata volt, a szabadalvú párti Haller Józsefnek, Esterházy herceg jószág kormányzójának pedig 20 — az utóbbi visszalépett.

HIREK

Tisztelettel kérjük olvasóinkat az előfizetési pénzek beküldésére, hogy a lap további szétküldésében akadályozva ne legyünk.

— Személyi hírek. Gróf Széchenyi Sándor főispán, v. b. t. t. f. hó 22-én városunkba érkezett s a képviselő választások lefolyásáig itt időzött. — Perczel Dezső v. b. t. t., a képviselőház volt elnöke mult héten szintén városunkban időzött.

— Pál napja. E hó 25-én, Pál napján Tolnavármegye tisztikara Forster Zoltán tb. főjegyző vezetésével testületileg tisztelgett Döry Pál alispánnál Ugyanekkor Krcsmarik Pál kir. főügyési helyettes és Bajó Pál főszolgabíró is tisztelettel keresték fel a jó barátok és ismerősök.

— A pécsi püspöki szék. Pécsi püspöki ismét Várady Árpád dr. vallás- és közoktatásügyi miniszteri osztálytanácsost emlegetik. Állítólag a rom. curiánál akadályok merültek fel kinevezetése ellen, de ezek most megszűntek. Mások szerint Mayer Béla drt, a kalocsai egyházmegye olvasókanonokját s most kalocsai érseki helynököt neveznék ki erre az állásra.

— Hivatal átvétel. Biróy Béla táblabíró, a mult hetekben Gyönkre kinevezett járásbíró, e hó 24-én utazott el új állomás helyére, hogy a hivatalt átvegye.

— Esküvők. Néhai jobaházi Döry Gyula es. és kir. kamarás és neje néhai göncerszkai gróf Kornis Anna esillag ker. hölgy fia jobaházi Döry Ödön es. és kir. tart. huszárhadnagy e hó 21-én tartotta egybekelését özv. Hirsch Lajosné szül. kisjezeni és megyefalvai Jeszenszky Etelka leányával Ilonkával Baranya-Bükösdön. — Bun Lajos paksi nagykereskedő és takarékpénztári igazgató f. hó 28-án d. u. 5 órakor esküszik örök hűséget Budapesten az Erzsébet templomban Sárdi Sarolta kisasszonynak.

— Halálozás. Berneki Bernrieder László földbirtokos, vármegyei közéletünk ismert alakja, e hó 21-én. váratlanul elhunyt Budapesten, életének 62. boldog házasságának 34 ik évében. Az elhunyt mint törvényhatóságunk virilis tagja, gyűléseinknek régebben szorgalmas látogatója volt. — Halálát tüdőgyulladás okozta. Elhunytát özvegye Friderici Rozália, gyermekei és a kiterjedt rokonság gyászolják. Holttestét Budapestről hazaszállították. Temetése f. hó 24-én délelőtt 10 órakor volt Patkán, a rom. kath. hitvallás szertartásai szerint. Innen szállították a paksi családi sírboltba. Temetésén a környék notabilitásai közül következők vettek részt: Sztankovanszky János, báró Schell József, Simontsits Elemér s a Jeszenszky és Bernrieder család számos tagja. Szekszárdon a vármegye házán is gyászlobogó hirdette halálát. — Bövízi Molnár Nándor gyönki kir. járásbíró s telekkönyvvezető e hó 19-én elhunyt 35 éves korában. Mint előzőkeny, pontos tisztviselőt mindenki becsülte. A gyönki járásbírósi tisztviselő, a gyönki ügyvédi kar és a kaszinó koszorút helyeztek

rávatalára. Horváth Ignác a Tolnamegyei Közlöny főmunkatársa sógorát gyászolja az elhunytban.

— Katonák Szekszárdon. A követválasztás Szekszárdra is meghozta az ilyen alkalmakkor elmaradhatlan katonaságot. A zágrábi 16-dik gyalog ezred egy százada már hétfőn városunkba érkezett. Szegény horvát fiuk bizony sokat szenvedtek a hideg miatt. Kaposvárig fűtetlen, ugynevezett marhako-csikban hozták őket. A nagy hideget csak úgy bírták idáig, hogy folyton toporzékoltak egész uton. Kaposvárott aztán mégis fűtött kocsikhoz jutottak. Szekszárdon a polgári iskola torna és rajz termébe helyezték el őket. A város gondoskodott a fűtésről azonnal. Kovácsné Nagy Lujza a polgári leány iskola igazgatónője szíve pedig annyira megérett a szegény bakákon, hogy frissen süttött cipókat osztatott ki köztük. A százados a mikor értesült a gyengéd figyelemről, sorba állította a századot és tisztelgést vezényelt az ott elhaladó igazgatónőnek. A tiszték több ízben voltak Széchenyi Sándor gróf főispán vendégei. A század pénteken utazott vissza állomáshelyére.

— Gyermektelep Dombóváron. A pécsi gyermekmenhely Dombóváron valami 30 gyermeket helyezett el egyes családoknál. A kitelepítés eddig a kanyaró miatt késett, de most már elég gyorsan folyik, mivel kellő számmal jelentkeztek gazdák, kik a miniszter által jóváhagyott feltételek mellett nagyon szívesen vállalkoznak a szerencsétlen kis árvák gondozására. Vannak ott pólyás babák is, de legtöbbjük két évestől 13 éves korig. A gyermekeket a helyi telep orvososa, dr. Kovács Rezső veszi át s ő helyezi el az eltartásra jelentkezett gazdáknál.

— Vonatok használata a képviselőválasztásoknál. A f. hó 26-án Sásdon megejtett képviselő választás alkalmából Szászvár, Máza és Sásd állomások között Dr. Barna Lajos pártelnök részére 2—2 külön személyvonat közlekedett, melyek egyes órházaknál is megálltak, hogy a szavazók fel és leszállhassanak.

— Vizsga. Ujkéri Antal szekszárdi adóhivatali gyakornok, az előirt adóügyi vizsgát, a szekszárdi m. kir. pénzügyigazgatóság vizsgáló bizottsága előtt e hó 22-én kitüntetéssel tette le.

— A szekszárdi izr. hitközség tisztújítása. A szekszárdi izr. hitközség tisztújító közgyűlést Spányi Leó választási elnök vezetésével a mult héten tartotta. A hitközség elnöke: Leopold Sándor, alelnöke: dr. Leopold Kornél lett. Előjárósági tagokká: Krón Sámuel, dr. Pirnitzer Bélát, Wolf Henriket, Salamon Ármint; pénztárossá: Schloss Lajost, ellenőrré pedig Strausz Mórt választották meg.

— A kiskajdaci állomás váróterme. Kiskajdacsan egyszerű vasuti megállóhely van, váróterem nélkül; a vidék érdekeltsége felajánlotta a kereskedelemügyi miniszternek a váróterem építéséhez szükséges téglanya-got; de a miniszter csak úgy megy bele az építkezésbe, ha az érdekeltség az 1100 korona összes költség jelentékeny részét is fedezi.

— Eljegyzés. Koszoru József szekszárdi kereskedő eljegyezte unokanővérét Koszoru Annuskát.

— Jegyzőválasztás. A Kánya községben megejtett jegyzőválasztáson Keszler Károly volt regölyi aljegyzőt és eddigi helyettes jegyzőt választották meg jegyzővé.

— Szemétdomb a főutcán. A „Korona”-kávéházból a szénsalakot és hamut egész kényelemmel az országút szélére öntözik, úgy hogy már egy szép kis szemétdomb keletkezett. Ezen dombocskat ajánljuk a köztisztaságra felügyelni köteles hatóság figyelmébe.

— Segédjegyzői állás rendszeresítése. A belügyminiszter a szálkai körjegyzőségben 1000 korona fizetéssel segédjegyzői állás rendszeresítését engedélyezte; de a jegyzői és segédjegyzői fizetések általános rendezéséig betöltését függőben hagyta.

— Távbeszélő a dombóvár—bátaszéki vonalon. A távbeszélő berendezés a dombóvár—bátaszéki vonalon elkészült és azt már ideiglenesen üzembe is helyezték. A távbeszélő vezetékekkel minden egyes órház össze van kapcsolva az állomásokkal, mi a végrehajtó szolgálatra és a forgalom biztonságára

ép úgy a közigazgatási közegek részére a közbiztonság megóvására, vagy elemi csapások esetén segítség céljából rendkívül fontos újítás. A távbeszélőn kívül az állomások és őrházak külső falán nagy svájci kolompok is vannak alkalmazva, melyek segítségével messze hallható csengetéseket adva a pálya őrök a folyó pályán előforduló rendkívüli eseményekről, az állomásokat és viszont az állomások a forgalmat érdeklő dolgokról az őröket értesíthetik.

— **Veszedelemes találkozás.** Parrag József tolnai lakos e hó 23-án reggel 7 órakor az erdőre akart menni munkára; az utczán szemközt jött vele Steinbach József szintén tolnai lakos és se szó, se beszéd — egy tégladarabbal jobb oldalon úgy ütötte homlokán, hogy hosszabb ideig gyógyuló sebet ütött rajta; feljelentették a járásbírósnak.

— **A lovak közé esett.** Eckert Ádám társával a dalmádi állomásról hazafelé igyekezett két, megrakott kocsival. Az első kocsi egyik lova megcsuszott a meredeken s elesett, mire a második kocsin levő Eckert segítségére sietett. A lovat ki is szabadította, de egyik előre csuszott láda a lovak közé lódította, mire a megvadult állatok eszeveszetten rohanni kezdtek s magukkal vonszolták a lőcs közé szorult Eckertet, ki oly veszedelemes félszerűségeket szenvedett, hogy a Szakcsról gyorsan odaérkezett orvos már csak halálát állapíthatta meg. Nyolcz árva maradt a szerencsétlenül járt embernek.

— **Bábatanfolyam ösztöndíjai.** A belügyminiszter a szekszárdi Ferenc-kórházban a folyó év február—márczius havában tartandó bábaképző tanfolyam hallgatói közt leendő kiosztásra 720 kor. jutalomdíjat utalványozott, azzal, hogy ha ez az összeg ezen a tanfolyamon nem lenne kiosztható, kiosztása az őszi tanfolyamra is elhalasztható.

— **A Duna jégtorlaszai** össze tömődtek a folyton tartó 12—13 fokos hidegben. Kocsival járnak keresztül a torlaszon Bogyzslónál, Bátán és egész országot van a Duna hátán. A víz lepadt 260 cmt.-re. Mindaddig, míg erős langyulás nem következik be, a torlasz megmozdulásáért nem kell tartani.

— **1848/9-iki honvéd temetkezési járulék.** A belügyminiszter Gyurkovics Jánosné sz. Hangonyi Julia szekszárdi lakosnak Hangonyi János volt 1848/9. honvéd után 30 kor. temetkezési járulékot utalványozott.

— **Ut megnyitás.** Lapunk előző számában hírt adtunk arról, hogy a Nagydorogsárszentlőrinci törvényhatósági utat az államépítészeti hivatal egyelőre elzárta a forgalom elől; újabbán a közlekedést az államépítészeti hivatal vezetője, Podhoránszky Géza kir. főmérnök a mostani tartós fagy idejére megengedte s csupán a felengedés idején, midőn a kerékvágás megrongálhatja az utat — lesz a közforgalom elől elzárva a teljes jókarba helyezésig.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru Perler Paula, Mária és Béla tolnai lakosok családi nevüket Gyöngyös-re változtatták.

— **A posta és a választások.** A képviselőválasztási mozgalom óriási munkatorlódást okozott a szekszárdi postán. Százával jöttek és mentek a táviratok s az éjjel nappal munkában álló tisztai személyzet, élén Ács Vendel táviró- és postafőnökkel — általános megelégedésre, minden fennakadás nélkül bonyolította le a szokatlan nagy forgalmat.

— **A nóta vége.** Stier József, Prantner József, Bors János és Szűcs Ferencz tegnapelőtt éjjel 11—12 óra tájban nagy dalolással mentek a szekszárdi alsó utczában. Molnár Mihály, Szabó József rendőrök csendre intették őket. Budai Ferencz azonban zokon vette, hogy a rendőrök az ő pajtásait megszólitották, rájuk kiáltott udvarából s szavának a kapu támasztóval mindjárt akkora nyomatékot adott, hogy az ütéstől Molnár Mihály rendőr elesett. A rendőrök feljelentéssel fenyegetöztek s odébb álltak, alig haladtak azonban pár lépést, Budai Mátyás, Budai József, Morvai János és Kovács József dorongokkal utánuk eredtek, s őket ütlegelni kezdték. E közben Molnár olyan szerencsétlenül védekezett, hogy Morvai Jánost keresztülszurta szuronyával, úgy hogy az, azonnal meghalt. Erre a többiek neki estek

a két rendőrnek, s úgy elverték őket, hogy Molnár Mihály rendőrt a kórházba kellett szállítani.

— **Felakasztotta magát.** Szerencsétlen természete volt Farkas Pál simontornyai lakosnak, jobban szerette a koresmát meg a bort a családi tűzhelyénél. F. hó 21-én ismét pityókosan érkezett haza. Felesége gyógyszerárba ment, hogy beteg gyermeküknek orvosságot hozzon. Az asszony távolléte az italtól amugy is ingerült embert még inkább felizgatta, úgy hogy mikor felesége megérkezett, késsel esett neki és megszurta. A szegény asszony a bíróhoz menekült és kérte, hogy utasítsa rendre az urát. A bíró el is ment, lelkére beszélt a házsártos embernek, aki annyira megbánta feleségével való durva bánásmódját, hogy felakasztotta magát. Mire felesége a háziasszonnyal rátörte az ajtót, Farkas Pál már csendes békés ember lett . . . meghalt.

— **Hivatal áthelyezés.** A szekszárdi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségnek a vármegye házában elhelyezve volt személyzete, a volt vármegyei pénztári és számvevőségi tisztviselők e hó 27 és 28-án költöztek át új hivatalhelyiségükbe, az Udvardi-féle pálinkafőző üresen álló helyiségébe.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Faddi János törvényszéki aljegyzőt jelenlegi állomás helyére jegyzővé nevezte ki. — Dr. Szilágyi Ernő szekszárdi törvényszéki jegyzőt a király kinevezte a győri törvényszékhez albirónak.

— **Csaló ügynök.** Markó Pálné szül. Serfőző Erzsé decsi lakoshoz a napokban beállított Kálmán Gyula székesfehérvári varrógép kereskedő ismeretlen utazója, aki azt adta elő, hogy öt Müller Testvérek szekszárdi varrógép kereskedők küldötték ki azért, hogy a czég által eladott varrógépeket megvizsgálja. Sokáig elbeszélgetett a háziasszonnyal, végül egy papírlapot íratott a hiszékeny menyecskevel alá, azon indoklással, hogy igazolhassa Müller testvérek előtt, hogy öt felkeseste. Néhány nap mulva 100 K. utányétellel egy varrógép érkezett Decsre, Markóné czimére, Székesfehérvárról, mert az ügynök megrendelő lapot íratott alá. Az akaratlanul varrógéptulajdonosá vált asszony az ismeretlen ügynököt csalásért feljelentette.

— **A lakodalom vége.** Vigan mulatozott Takács István simontornyai lakos e hó 19-én, Szálka József lakodalomban. Ő ütötte össze a legszebben bokáját a menyasszony tánczba. Az öröm meg a gyakori poharazgatás annyira megártott neki, hogy úgy vezették haza lakására reggeli 3 órakor és rázárták az ajtót, mert folytatni akarta még egyre a mulatozást. Lassankint elcsendesedett . . . olyan csendes lett, hogy reggelre halva találta felesége, szív és tüdő szélhűdés érte.

Dunaföldvár—Paks.

— Kézirat. —

Írta: *Lévai Dezső.*

Más czímet is adhattam volna, teszem *Kecskemét contra Nagykőrös-t*, mert az alábbiakban két városka rémes versengéséről léssen a szó. Az olvasó könnyebbségére legyen e nem hátborzongatós históriának egy előjátéka és három felvonása.

Előjáték.

Ebben csak az adatik tudtára a mindenkor nyájas olvasónak, hogy a mult hetek egy szép napján az őszi szél felkapta szárnyaira azt a hírt, hogy a pénzügyminiszter a dunaföldvári kir. adóhivatalt Paksra szándékozik áthelyezni. Talán csak álom volt az egész hír, de minthogy sok álom vált már valóra, megindultak a mozgalmak utriusque partis.

Első felvonás.

(Egy paksi küldöttség a pénzügyminiszternél.)

A küldöttség szónoka: . . . Igen, kegyelmes urunk, alázatos kérésünk annyival is inkább jogosult, mert hiszen a járás székhelye is Paks, itt vannak a járási hivatalok

s csak méltányos, hogy a szolgabírószág székhelyén adóhivatal is legyen. De meg azután, kegyelmes urunk, a választókerületnek a nevét sem Dunaföldvár, hanem Paks adja. De felhozhatnánk több erős és fontos okot kérelmünk jogosultságának dokumentálására, de fölöslegesnek tartjuk, mert bizunk kegyelmes urunk méltányosságában és atyai jóindulatában!

A pénzügyminiszter (állásánál fogva mást nem válaszolhat): Kérelmük méltányosságát belátva, tanulmányozni fogom az ügyet s rajta leszek, hogy városuk jogos érdekei megóvassanak.

Természetesen a hazatért küldöttség otthon a legkedvezőbb eredményt referálja le, minek természetes következménye egy bankett s a bankettnak még természetesebb következménye a pénzügyminiszterhez küldött üdvözlő telegramm.

Második felvonás.

(Egy dunaföldvári küldöttség a pénzügyminiszternél.)

A küldöttség szónoka: . . . Mert, kegyelmes urunk, az nem volna igazságos és méltányos, hogy városunkat, mely hosszú évtizedek óta már kir. adóhivatal „birtokában van“, most attól a jó paksiak kedvéért megfoszszák. Hisz a járásnak nem Paks, hanem Dunaföldvár kölesönzi a nevét. Amint méltóztatik tudni, kegyelmes urunk, paksi járás nincs, hanem igenis van dunaföldvári járás, úgy illik, hogy adóügyben is ide történjék a járás! (Ügyesen hátraszólt: Nem tudom, észrevette-e a kegyelmes úr ezt a kis szójátékot!) De felhozhatnánk még több súlyos érvt kérelmünk jogos voltának igazolására, de fölöslegesnek tartjuk, mert bizunk kegyelmes urunk méltányosságában s atyai jóindulatában!

A pénzügyminiszter: (mást ismét nem válaszolhat:) Kérelmük méltányosságát belátva, tanulmányozni fogom az ügyet s rajta leszek, hogy városuk jogos érdekei megóvassanak . . .

A hazatért küldöttség fényes eredményről számolván be fényes bankett következik. Hogy a bankettből kifolyólag a pénzügyminiszterhez üdvözlő sürgöny is megy, magától értetődik.

Harmadik felvonás.

(A pénzügyminiszter dolgozószobájában.)

A pénzügyminiszter: (az üdvözlő sürgönyt tartva kezében fel és alá járkál): Mit tegyek már most? Szörnyű bajos az ilyen dologban igazságosan dönteni. Hopp . . . Megvan! Ráérünk a döntéssel . . . Most jut az eszembe, hogy ex-lex van, tehát egyelőre sem itt, sem ott nem kell az adóhivatal!*

VIDÉK.

Tüske pusztán a száj- és körömfájás megszűnt; *Lengyelen* szörványos lépfenét állapítottak meg.

Simonmajor község területén veszett kutya kóválygott; egy kutyát és egy malacot mart meg; emberben nem tett kárt; az állatokat kiirtották.

A SZOMSZÉDBÓL.

„A somogy megyei Berzsenyi irodalmi Társaság“ a mult év május havában nagyon szép reményekkel indult pályafutásának. Lap-társunk, a „Somogy“ azonban már is a vármegye és a kaposvári közönség dermesztő közönyéről számol be. Így a társaság 15-iki felolvasó ülésén a fényestollu *Roboz* István lapszerkesztő és *Pete* Márton dr. székfoglalóját alig harmincz ember hallgatta meg.

* Közöltük ezt a jóízű apróságot, a dolog érdemére nézve azonban megjegyezzük, hogy az adóhivatal áthelyezését az építkezés kérdésének megoldása késlelteti.

Egyebekben pedig csak anyyi pacienst kívánunk a jókedvű doktor urnak, ahány ember az ex-lex daczára — megfordul egy-egy adóhivatalban!

A Szerk.

— Kár pedig ez a nagy részvétlenség. Meg kellene becsülni az odaváló közönségnek Somogy megye legjobb szellemi erőinek összeműködését, mely csak a közjónak válhatik hasznára.

Poeták Pécssett. Szávay Gyula és Jakab Ödön ismert poeták e hó 23-án felolvastak Pécssett a pécsi jótékony nőegylet zsúrján. Szép ovációban volt részük. Megjelent a zsuron Wlassics Gyula volt miniszter is, ő azonban nem mint poeta, hanem mint képviselője. S úgy látszik az ő ott léte járt nagyobb sikerrel, mert azóta — képviselővé lett Pécssett!

V Á R M E G Y É.

Jegyzői-tanfolyam hallgatók ösztöndíja. Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága 1900-ik évi 345-ik rkgy. számú határozatával a községi jegyzői szaktanfolyamokat látogató szegénysorsu megyebeli ifjak segélyezésére létesített 1200 korona ösztöndíjból Döry Pál alispán 10923/904. számú határozatával a következő ifjak részesítették 200—200 K. ösztöndíjban: *Németh Antal* Árpád budapesti, *Csukly Gyula*, ifj. *Rumi Imre*, *Mess József* pécsi és *Béres Miklós*, *Greifenstein István* szombathelyi közg. tanfolyam hallgató.

A közgazgatási bizottság keretében levő albizottságok 1905-ik évre választott és kinevezett tagjai:

Erdészeti albizottság: elnök: gróf *Széchenyi Sándor*, alelnök: *Tóth Ödön*, tagok: *Perczel Lajos*, jegyző: *Dr. Szentkirályi Mihály*.

Megei pótadók egyéni kirovása ellen felszólalási küldöttség: *Bernrieder József*, *Örffy Lajos*, *Fink Kálmán* p. ü. igazgató.

Fegyelmű választmány: *Kovács Sebestyén* Endre, *Örffy Lajos*, *Fink Kálmán* p. ügyigazgató és *Tihanyi Domokos* tanfelügyelő.

Börtönvizsgáló bizottság: a központban: *Boda Vilmos*, *Wosinsky Mór*, *Podhoránszky Géza*; a járásokban: *Dunaföldvár* és *Paksra:* *Kovács Sebestyén* Endre; *Bonyhádra:* *Tóth Ödön*; *Tamási:* *Jeszzenszky Andor*; *Gyönkre:* *Bernrieder József*.

Gyámügyi felelősségi bizottság: választottak: *Jeszzenszky Andor*, *Kovács Sebestyén* Endre; póttag: *Perczel József*. Kinevezettek: *Örffy Lajos*, *Boda Vilmos*; póttag: *Wosinsky Mór*.

BIRÓSÁGI ÜGYEK.

Esküdtbírók. A szekszárdi kir. törvényszéknél f. évi február hó 13-án kezdődnek az esküdt bírói tárgyalások s 24-éig tartanak. Bírák lesznek: *Dr. Schelz József* kir. tszéki elnök, mint elnök. *Küvessy Ödön* és *Salamon Iván* kir. tszéki bírók mint szavazó bírák. Rendes esküdték kisorsolás útján a következők: *Buláki János* kalapos Szekszárd, *Dr. Fröhvirth Jenő* ügyvéd Tamási, *Tassy László* gazdatiszt Orbó p. Sárpilis, *Grószbauer Ferencz* szítás Szekszárd, *Budai János* kovács Tolna, *Mehrwert Ferencz* kereskedő Szekszárd, *Wilczek Sándor* bérő József p. Ócsény, *Szél Gáspár* építész Bata-szék, *Dr. Horváth Jenő* ügyvéd Szekszárd, *Könczöl András* Cs. földmives Dees, *Török Béla* ügyvéd Szekszárd, ifj. *Tóth Pál* cipész Szekszárd, *Struád Ede* gazdatiszt Bata-szék, *Lipovniczky István* gazdasz Simontornya, *Hirman György* asztalos Tolna, *Dobrik Lajos* nyug. állatorvos Szekszárd, *Hauk Antal* bérő Szekszárd, ifj. *Eötvös Károly* földbirtokos Dunaszentgyörgy, *Dr. Hónig János* bérő Dombóvár, *Dr. Schvets Antal* ügyvéd Bonyhád, *Schizler Károly* kádár Szekszárd, *Stann István* építész Szekszárd, *Molnár István* földmives Sárpilis, *Matzon Kálmán* hitelbanki pénztárnok Szekszárd, *Majer Gusztáv* magánzó Bata-szék, *Horváth József* földmives Ócsény, *Csik József* gőzmalom tulajd.

Bonyhád, *Fabrics István* gazdatiszt Bata-szék, *Beszedits Ödön* ügyvéd Bata-szék, *Horváth Vincze* bognár Szekszárd. Helyettes esküdték: *Schlesinger Ignác* kereskedő Szekszárd, *Salamon Ármán* kereskedő Szekszárd, *Rábellhoffer Antal* esztergályos Szekszárd, *Dr. Hilbert István* ügyvéd Szekszárd, *Pirnitzer Antal* kereskedő Szekszárd, *Molnár István* könyvelő Szekszárd, ifj. *Müller Bernát* bórkereskedő Szekszárd, *Lenz Károly* üveges Szekszárd, *Fleischer Ödön* fakereskedő Szekszárd, *Skultéty István* kádár Szekszárd.

Esküdtzéki tárgyalások: F. évi február 13-án *Hollósi Ferencz*nek gyújtogatási ügyében, február 14-én *Czinger Sándornak* halált okozó súlyos testi sértési ügyében, február 15-én *Csonka István* szándékos emberölés ügyében, február 16-án *rablás* büntetvével terhelt *Farkas János* és társai ellen, febr. 18-án *Sztoján Gergely* és *Erzsébetnek* gyújtogatása ügyében, végül febr. 20-án *Pekker Mihálynak* gyilkosság ügyében lesz esküdtzéki tárgyalás.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Wosinsky Mór: Az őskor mészbetetes diszitésű agyagművészete.

— Székfoglaló értekezés. —

Wosinsky tudományos működésének legújabb eredménye két nyelven jelent meg, magyarul és németül (M. Wosinsky: Die inkrustierte Keramik der Stein- und Bronzezeit. Berlin 1904). Fájdalom, a magyar tudós kénytelen könyvét valami nyugati nyelven is kiadni, ha azt akarja, hogy a külföldön is tudomást vegyenek róla. Az ember ugyan hajlandó azt gondolni, hogy ez nem föltétlenül szükséges, de a tudomány sokkal kozmopolitább, semhogy az ilyet rossz néven lehetne venni. Különösen a régészeti tudomány.

Igaz, Magyarországon nem sokan olvasnak régészeti könyveket, különösen ha a könyv valóban tudományos színezetű. Wosinsky is el lehet rá készülve, hogy művét igen kevesen olvassák el, legföllebb azt a 150 képes mellékletet fogják megnézni, a mely a könyv végéhez van csatolva. De ez a körülmény egy cseppet sem von el Wosinsky érdemeiből s a szakemberek kétségkívül örömmel üdvözlik a könyv megjelenését.

Maga a munka három nagy részre van osztva. Az első rész Magyarország mészbetetes edényeivel foglalkozik, a második rész a külföld mészbetetes diszitésű agyagművészetét tárgyalja, a harmadikban vannak egybevetve az analógiák s a végkövetkeztetések. E néhány szó is felvilágosítást nyújt arról, hogy a munka nagy körültekintéssel és ügynevezett alaposággal készült. Legérdekesebb az első rész, mely az őskori edények fejlődését tárgyalja s nagyfontosságú az az eredmény, mely Wartha Vincze szakszerű elemzése folytán lett kétségtelenné. Wartha ugyanis megállapította, hogy e kedves alaku fekete színű edények égetett csonthamuvál vannak diszítve.

Ami a mészbetetes edényekre vonatkozik, e könyvben együtt található; foglalkozik a Külföld ide vágó irodalmával és sokszor helyesebb felfogással oldja meg az egyes kérdéseket, ami nem kis mértékben emeli Wosinsky érdemeit s dicsőségére válik a magyar régészeti tudománynak.

A könyv, ha stílusa nem mondható is szerfölött gondosnak és sikerültnek, mégis jobban meg van írva, mint az e körbe tartozó művek nagy része. Meglehetősen sok a szenvedő alak, elég sok az idegen szó, a melyeket magyar szavakkal is lehetett volna helyettesíteni. Itt-ott egyes kikezdések olyan kötőszókkal kezdődnek (vagy, de, sőt), amelyek teljesen szokatlanok s nem is helyesek. Ugyancsak helytelenek az ilyen kifejezések: „...tekerésekből emelték föl az edény falát”. „E halottak mellé adott edények” stb. De

az ilyenek csekély számmal vannak, s tulajdonképpen szóra sem érdemesek.

A 163 oldalas könyv terjedelmének magyarázatát a szerző maga adja a következő helyes magyarázattal:

„Szükségét éreztem e kérdés ily nagyterjedelmű feldolgozásának részben azért, mert az idevágó magyarországi példányok közül csak alig néhányat ismert a külföld s azokat is rosszul értelmezve, olyan következtetéseket vont azokból, melyek a valóságnak nem feleltek meg s ez már általánosan elfogadottá vált s másrészt azért, mert ezekről egyes leletek kapcsán sokat irtak már különböző országokban, de ez adatokat még senki sem foglalta egybe, hogy e kérdés alaposan s kimerítően dolgoztassék fel”. — Szóval végtelenül örülünk, kiváló tudásunk eme újabb sikerének. (dr.)

Wosinsky Mór teljes czime (Az Akadémia Almanachjából) Pécs-egyházmegyei áldozópap, Szent-Miklósról nevezett madochai apát, a bonyhádi egyházkerület kiérd. esepese, szekszárd-belvárosi plébános, a Szentsírend lovagja, a római Árkadia tagja, a Muzéumok és Könyvtárak orsz. felügyelője, a Tolnavármegyei Muzéum igazgatója, a szekszárdi középiskolánál püspöki biztos, a Tolnavármegyei Muzéum-bizottságnak, a szekszárdi Ferencz közkörház választmányának, a tolnavármegyei Közegészségügyi Bizottságnak, a szekszárdi Vöröskereszt-fiókegyesületnek, az Ovoda-egyesületnek, a báró Augusz-féle árvaháznak elnöke, a Szent-István Társulat tud. és irod. osztályának tagja, a müncheni antropológiai társaság levelező, az Országos Régészeti és Embertani Társulat igazgató-választmányának, a Délmagyarországi és Tiszafüredi Történeti és Régészeti Társulatoknak tiszt. tagja, Tolnavármegye törvényhatóságainak választott tagja. Ezekon kívül a m. tud. akadémiának levelező tagja.

A tányi-tényi képző. A múlt évben nyelvész körökben nagy zajt keltő kérdés ismét felszínre került. Az Akadémia első osztályának legutóbbi ülésén *Lehr Albert* levelező tag, „A tányi-tényi képző és a Nyelvőr” czimen *Simonyi Zsigmond*dal polemizált, aki tudvalevőleg légből kapott dolgoknak tartja *Lehr* okoskodását s aki ellenvéleményét tolnamegyei emberekkel akarta igazolni, hogy a két képzőt Tolnában a népnyelv nem ismeri. *Lehr* most újabb adatokat sorolt fel s nemcsak a Dunántulról, hanem az ország többi részeiből is. Így aztán kihozta a végkövetkeztetést, hogy a tányi-tényi képzőt a népnyelv országszerte ismeri s hogy ez a képző igen jelentékeny helyet foglal el a népnyelv képzői között.

Az Élet. (Képes Családi Lapok) amely ebben az évben lépett XXVII. évfolyamába, minden számmal behoznyítja, hogy rászolgál arra a pártfogásra, amelyben az egész ország közönsége részesíti. Legutóbbi száma képeinek érdekességével, novelláinak, verseinek és egyéb közleményeinek tartalmasságával az első helyen áll. Politika, aktuális cikkek, szépirodalom, művészet, közgazdaság; mindez helyet talál a kiváló gonddal szerkesztett újságban. Az *Élet* (Képes Családi Lapok) szerkesztőtulajdonosa *Gárdonyi Ignác*, felelős szerkesztője *Cholnoky Viktor*. E heti számában *Andrássy* és *Tisza* czimmel magvas politikai cikket közöl; pompás novella van a lapban a minap elhunyt *Kemechy Jenőtől*, vers *Kordina Lilytől*, továbbá *Beniczkyne Bajza Lenke* regénye és több kisebb aktuális cikkek, vers és fordított novella. A minden pártfogást és elismerést megérdemlő lap ára negyedévre 3 korona. Mutatványzámmal szívesen szolgál a kiadóhivatal (Budapest. Muzéumkörút 7.)

TANÜGYI HIREK.

— A szekszárdi óvófelügyelő bizottságba a m. kir. vallás- és közokt. miniszter elnöké *Tóth Ödön* vármegyei tisztügyiész,

alelnökké Kurcz Vilmos árvaszéki elnököt, rendes taggá pedig Tomcsányi Lajos, m. kir. alapítványi gazdasági felügyelőt nevezte ki.

— **Tanítóválasztások.** Kajmádra ifj. Bécsi Istvánt, Magyarkeszire Tolnai Bélát választották meg tanítónak, Erdélyi Béla magyarkeszii tanító pedig Csátádra költözött.

— **Gesztesi Péter** bátaszéki községi tanító gyermekei kanyaróban megbetegedtek s miután a tanítást nem teljesítheti, gyors helyettesítése vált szükségessé.

Müller Imre mórágiai tanító **Molnárra**, Gász József kurti tanító pedig **Gyomaira** változtatta nevét. Bizony-bizony sokan példát vehetnek az idegen névvel bírók közül, kikre a német s egyéb lapok még mindig mint hozzájuk tartozókra hivatkoznak, midőn emlegetik, hogy hazánkban is mennyi hívük van, hívén azt, hogy az itten lakó idegen nevékre a *nagy leszámolás napján* majdan biztosan számíthatnak.

PÉNZINTÉZETEK.

A Tolnamegyei Takaré- és Hítelbank f. hó 25-én délelőtt 10 órakor tartotta XX. évi rendes közgyűlését, gróf Széchenyi Sándor főispán elnöke alatt, a vármegye-ház kistermében. **Leopold** Sándor vezérigazgató felolvastán az igazgatóság jelentését, a zárszámadást bemutatta, a melyet a közgyűlés tudomásul vett és elfogadta a Dr. **Leopold** Kornél igazgató és ügyész által felolvasott igazgatósági javaslatot a tiszta nyeresemény felosztására vonatkozólag. E szerint a 82,457 K. 22 fillér tiszta nyereségből: Jutalékokra 14,671 K. 43 f. Tartalék alapra 3,493 K. 20 f. Nyugdíj alapra 1,39 K. 28 f. Osztalékra 30,000 K. Jutalmazásokra 1400 K. Tisztviselők drágasági pótlékára 300 K. Gyakornok jutalmazására 100 K. Jótékony célra 1000 K. Bezerédj-szobor alapra 100 K. Házfentartási alapra 1000 K. Nyugdíjalapra külön 2000 K. Osztalékalapra 14,000 K. Nyeresemény átvitelre 12,995 K. 31 f. fordítanak. Az igazgató tanácsot **Dömök Péterrel** egészítették ki. A felügyelő bizottsági tagságról lemondott **Totth** Ödön helyébe Dr. **Kiss** Ernőt választotta meg a közgyűlés. A mult számunkban nem ismertethettük a szép fejlődésű intézet mérlegét, mert későn jutottunk hozzá, most a következő fontosabb adatokat közöljük belőle. Az intézet alapítókéje 400,000 K., tartalék és osztalékalapja 88,479 K. 86 f., külön tartalék alapok 19,828 K. 95 f.; a nyereség áthozat levonásával 1904. évi tiszta nyeresemény 69,863 K. 96 fillér. Összes forgalom 17.216,520 K. 72 f. A betétek összege: 2.561.897 K. 97 f.

Megüresedett választmányi tagságok. A szekszárdi Népbanknál elhalálozás és lemondás folytán két választmányi tagság üresedett meg, amelyek a szövetséget február havában tartandó közgyűlésén töltenek be.

Egyletek és társulatok.

A tolnai iparosok olvasó egyesülete január hó 15-én tartotta rendes évi közgyűlését. Elnök lett: Hotter József, alelnök: Jelus János, pénztáros: Kelecsényi Rezső, könyvtáros: Breikovics Ferencz, jegyző: Antal István. Ezen kívül választottak 12 választmányi tagot. — A tolnai iparos olvasóegylet pár év alatt nagy változáson ment keresztül; tagjainak száma annyira megszorodott, hogy ma már jóval meghaladja a 300-at. Saját háza van, hol a tagok kényelmes és barátságos otthont találnak minden tekintetben.

FARSANG.

A főgimnázium ifjúságának estélye. Lapunk mult számában említettük már, hogy a szekszárdi áll. főgimnáziumi ifjúság táncz-csal egybekötött műkedvelői előadást fog

rendezni a nagyvendéglő termében febr. 11-én. Az estély műsora a következő lesz: Induló. Előadja az ifjúsági zenekar. 2. A Bánkbán II. felv. 1. és 2. jelenete. Előadják az intézet növendékei (Bánk: Szondy I. VIII. o. t. Petur: Vagner Lőrincz VII. o. t.) 3. Trio. Zongorán és hegedűn előadják: Somogyi Zs., Halász I., Streit B. VII. o. tanulók. 4. Ének. Énekli az ifjúság énekkara. 5. Monolog. Előadja Kramolin V. VII. o. t. 6. Tárogató-solo. Előadja Györfbiró J. VIII. o. t. 7. A tudós macskája. Énekli zongora kíséret mellett Stolpa J. VII. o. t. 8. Hunyadi-induló. Előadja az ifjúság zenekara. — Előadás után táncz. Az estély iránt már most is nagy az érdeklődés, s a fiatal intézetnek a mult években elért sikerei valószínűvé tesszik, hogy ezidei mulatsága is a farsang legsikerültebb mulatságainak egyike lesz.

A bátaszéki kereskedelmi kaszinó 1905. évi február hó 4-én saját helyiségeiben részben a helyi szegények- és részben saját könyvtára javára táncz-csal egybekötött teaestélyt rendez.

A „Tolnai kör“ választmánya és vigalmi bizottsága f. hó 19-én tartott értekezletén elhatározta, hogy febr. hó 15-én egy nagyobb szabású domino estélyt rendez. Az egylet vezetősége serényen dolgozik az estély sikere érdekében. Érdekes, hogy a dominók egyformák lesznek s így nagyon nehéz lesz az ebben megjelenteiket felismerni.

A „Högyézi Izs. Nőegylet“ f. évi február 5-én az uradalmi kávéház termében jótékony célú táncz-vigalmat rendez. A mulatság este 8 órakor kezdődik, belépti-díj személyenként 2 K, családjegy 5 K.

FÜSTKARIKÁK.

Beállit egy dunaföldvári ember az általmi számvevőséghez, a régi gyámpénztárba: — Könyörgöm átosan a Kapinya András komám ügyiben gyűttem az irásért.

— Miféle irásért?

— Egy bizonyítékra vóna szükségem, mert hogy hát én vagyok az a Bagoes Vendel, aki ú helyette a tartozását husz esztendővel ezelőtt itt megfizettem.

— S aztán minek most az az irás, öreg, magának?

— Hát mán csak megvallom tényszerűnek, szeretnék vele *végérvényesülni*, mer hogy hát most visszavashalhatnám tüle azt a kis tartozást, mivel hát azóta annyira *jogerőre* emelkedett... (Megtörtént.)

— Pajtás, nem is hittem, hogy az idej borom olyan jól „csinálja magát“ Isten ucsese nem adom 30 krajczáron alól...

— Sajnálom, én eladtam 20 krjával s a kereskedő irt, hogy venne még vagy 100 hektót.

— Te izé... hol az a levél?!

— Minek? Itt a zsebemben, de te ugy se adod...?

— Persze hogy nem, csak látni szeretném.

— Nem, nem lehet, rajta a czég neve is.

— Hát izé... tudod éppen csak arra vagyok — kíváncsi.

Régi vers a szekszárdi nagy tüzről.

Szekszárdot 1784-ben tudvalevőleg tüzvész pusztította el. A Fazekas Kis család számadási könyvében van egy vers, mely erre a tüzvészre vonatkozik. Van a könyvben még több egyházi és világias természetű költemény is, de még nincsen megállapítva, hogy másolatok, vagy eredetiek-e ezek? Érdekesnek tartottuk a költemény közlését már csak azért is, mert városunkra vonatkozik.

Szekszárd városának szomorúsága.

Indul siraiomra Szekszárdnak lakósa
Mert már gyászban borult városodnak sokja
Az kegyetlen bűnnek ládd millen ő sorja
Megismerheted mert hogy Isten ostroma.

Valamerre veted könnyes szemeidet
Csak jajgatni hallod édes nemzetedet
Jajgatja jószágát, kevés gabonáját
Két kezével szerzett gyönyörű szép házát.

Történt ezerhét száz és kilencven négyben
Kis asszony havának az első hetében
Szörnyű nagy sirás volt szegény helységünkben
Talán többet soha nem leszünk örömben.

Ha hallottad volna mely nagy szörnyű sirás
Vala azon napon éktelen kiállítás
Volt ugyan Szekszárdon szörnyű fohászzkodás
Sok sirások között nem ismertük egymást.

Sokszor kinek vigan az utcáján jártál
Szép lakó helyekben csendesen nyugodtál
Most már mint egy meghalt szomorú kő falát
Nézd könnyes szemekkel üszögös oszlopát.

Hogy ha megtekinted szörnyű nagy esetit
Hamuvá változott sok szép épületit
Sirván kell fakadnod keserűségdben
Midőn megszemléled elpusztult falait.

Látod most szegények mikép keseregnek
Szép lakó helyükből koldulni készülnek
Sokszor alamizsnát másoknak nyújtottak
Melyért most szegények sirván könyörögnek

Oh szelekkel járó nyughatatlan lángok
Szünjete meg immár füstös szivárványok
Szép lakó helyünket tovább ne rontsátok.
Szomorúságunkat meg ne ujtsátok.

Oh felséges Isten, egék teremője
Szegény árváidnak légy megsegítője
Lángoknak prédája többet ne emészszá
Melyért szegény néped nevedet dicsérje.

Amen 1795. decz. 14.

Fazekas Kis János.

G A Z D A S Á G.

Szénkénégraktár engedélyezése. A földművelésügyi miniszterium Bátaszék, Bata, Alsónyék, Sárpilis, Mórág és Alsónána községek részére Bátaszék állomással szénkénégraktár felállítását engedélyezte, s ezen intézkedésével az említett községek szőlősgazda közönségének a szénkénég beszerezhetését kényelmessé tette.

Visszaélés szőlőkarók vasuti szállításiánál. A kereskedelemügyi miniszter legutóbbi rendeletet adott ki, a melyben az összes vasuti állomásokat szigorú őrködére utasítja, hogy a szőlőkarók kedvezményes vasuti szállításához szükséges igazolványok kiadásánál előfordult visszaélések meg ne ismétlődjenek.

Kertmunkásiskolák. A bajai, löcsei, nagybocskói és tordai kertmunkásiskolákban ezután két éves kurzus lesz. Az iskola ezentul is gyakorlati irányu marad s czélja a faiskola-kezelés, gyümölcsészet, konyha- és diszker-tészet, szőlészet minden munkájába beoktatni a tanulókat. Az új kurzusok legközelebb megnyílnak. A kertmunkások csakis földművelő ruhát viselhetnek, más ruhának sem az iskolába hozatala, sem viselése nincs megengedve. Az iskolába való felvételre az idén is sokan folyamodtak.

Mérsékelt áru amerikai szőlővessző. Megirtuk már, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter Tolna vármegye szegényebb sorsu kisgazdáinak, lelkeszeinek, tanítóinak fele árban 472 ezer sima amerikai vesszőt engedélyezett. — Egyes községek körülbelül 192 ezeret jegyeztek elő, a fennmaradó 280 ezer vesszőre nézve a szétosztással megbízott bizottság gróf Széchenyi Sándor főispán elnöklésével e hó 23-án azt határozta, hogy ez a mennyiség szekszárdi szegényebb sorsu kisgazdák rendelkezésére bocsátassék szintén fele árban, vagyis az I-ső osztályu vessző ezrenként 6, a II-ik osztályu pedig ezrenként 3 korona árban. Az előjegyzéseket Nagy György Hangonyi bíró jövő hó 3-ikáig fogadja el.

Pinczekezelési tanfolyam. A földművelési miniszterium az okszerű pinczekezelésre vonatkozó gyakorlati ismeretek terjesztése czéljából a budafoki egy éves pinczemesteri tanfolyammal kapcsolatosan a kis-

birtokosok és vinczellérek részére két hétre terjedő időleges borkezelési tanfolyamot nyitott. A tanfolyam a budafoki pinczemesteri tanfolyam helyiségében 1905. február hó 12-től február hó 25-ig tartatik és ingyenes lesz, a tanfolyamon résztvevők azonban élelmezésükről és lakásukról maguk tartoznak gondoskodni. A jelentkezésekkel a budafoki pinczemesteri tanfolyam igazgatóságához január hó 31-ig kell fordulni és a kérvényhez az életkort tanúsító anyakönyvi kivonatot vagy községi bizonyítványt, esetleg eselédkönyvet, erkölcsi életről, alkalmazásról szóló bizonyítványt kell mellékelni és igazolni, hogy a jelentkező magyarul írni és olvasni tud. Olyanoknál, kik szolgálatban állanak, a szolgálat adó szülő- vagy pinczetulajdonosnak kell a felvételt kérni.

HIRDETÉSEK.

EMÖDI BENŐ

uri szabó

Szekszárdon, Széchenyi-utca.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves figyelmét az újonnan bevásárolt **tavaszi** szöveteimre felhívni.

Főtörekvésem mindenkor oda irányult, hogy a n. é. vevőközönség legteljesebb megelégedését kiderítem, minél fogva a legszolidabb árak mellett a legpontosabb kiszolgálást biztosítom.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Emödi Benő uri szabó. 3-10

Részlettörlesztésre is szállítok.

Tüzifa.

Tisztelettel tudomására hozom a n. érdemű közönségnek, hogy a vasuti vendéglőm elő részében lévő tűzifa-telepemen **mindennemű tűzifát** száraz minőségben **jutányos áron** árusítok.

Az árak a következők:

Elsőrendű fák.

Bükkfa hasáb	15	frt	60	kr.
Gyertyánfa hasáb	16	"	40	"
Iharfa hasáb	15	"	"	"
Hasáb szilfa két évi vágás	14	"	"	"
Tölgyfa hasáb	13	"	"	"
Gyertyánfa dorong	14	"	40	"
Bükkfa dorong	13	"	40	"
Szilfa dorong	11	"	"	"
Puhafa hasáb	7	"	50	"
Kiválogatott tölgyfa hasáb karonak	16	"	"	"

Másodrendűek.

Bükkfa hasáb	14	frt	40	kr.
Gyertyánfa dorong	9	"	60	"

A vásárolt fák saját kocsimon ölenként **70 krajczárért** haza szállítom. — **Kifogastalan övezésért** kezeséget vállalok.

Ha a közönségnek távol volnék, úgy az árt **Fusz Ferencz** üveges urnál megtudhatja, ki a megrendelést elfogadja.

Tisztelettel

Mutschenbacher Ödön

tűzifakereskedő.

4-10

K. C. POPOFF
a legjobb **TEA** a világon.

Csupán eredeti orosz csomagolásban kapható! 3-3

Salamon Testvérek

fűszer-, csemege-, tea-, rum-, cognac-, bor-, pezsgő- és ásványvíz-kereskedésében

Szekszárdon, Garay-tér br. Augusz-féle ház.

WÁGNER KÁROLY

harang- és érezőtödéje

SZEKSZÁRD.

Ajánlja szabadalmazott átlukasztott harangjait, melyekkel bármely más haranggal szemben 25 százalék suly és ármegetakarítás éretik el,

kitünő jó hang és tartósságért 10 évi szavatolás.

Ajánlja továbbá a forgatható és ingó rendszerű harang felszereléseket vasból, melyek a tornyot nem ingatják.

Vas harangállványok. Régi harangoknak forgatható vas szerelésére való átalakítása, avagy azoknak felülüzetés mellett új harangokkal való becserélése. Ajánlok továbbá községi tűzifeeskendőket, kertifeeskendőt, házi szívó és nyomó kutakat, borgepeket és hozzátartozó részeket.

Permetező gépek és szénkénegezők, malom és mezőgazdasági géprészek is készíttetnek. — Ugyanott egy tanonez felvétetik. 3-3

BÁTER JÁNOS

KÖNYVNYOMDÁJA

SZEKSZÁRDON.

Készít mindennemű **könyveket**, táblázatos munkákat, röpiratokat, hirdetési nyomtatványokat, címkeket, árjegyzékeket, gyászlapokat, továbbá különféle alakban eljegyzési, esketési értesítőket, névjegyeket, diszes nyomással körleveleket, étlapokat, számlákat és különböző nagyság falragaszokat.

Nagy nyomtatvány-raktár!

Papirkereskedés!
Pontos kiszolgálás!

Hirdetések
jutányos áron vétetnek
föl lapunk kiadóhivatalában.

Bachschtz Károly és Társai áruháza

Szekszárd, Széchenyi-utca Mayer-ház.

3-30

Farsangi Értesítés,

melynél fogva tudatjuk a tisztelt vevőközönsséggel, hogy raktárunk a báli idényre teljesen új árukkal áll a t. vevőközönsség rendelkezésére.

Raktárra érkeztek: **a legújabb Ponge selyem-batisztok pazar színezetben.** — Fehér, himzett és á-jour batiszt kelmék. **Muszlín de soir, crepdechin és gáz-kelmék.** — Lioni és zürichi selyem-kelmék. **Legyezők, keztük és báli czipők** mesés választékban.

Menyasszonyi kelengyék legolcsóbb beszerzési forrása.

Legelső rendű **creasz, chiffon és czérna-vászon különlegességek.** — **Damast áruk óriási választékban.** — **Menyasszonyi ruhakelmék, koszoruk és fátyolok nagy választéka.**

Urak részére férfi öltönyök mérték után készítettnek.

Kalapok, czipők, nyakkendők és fehéreneműek gyári raktára. — **Gyermekjáték, gyermekkocsik, utazó bőröndök, Singer-varrógépek és diszműáruk állandó nagy raktára.**

A tisztelt vevőközönsség szíves látogatását kérve, vagyunk teljes tisztelettel

Bachschtz Károly és Társai.

A legújabb párisi és bécsi divatos

női kalapok,

valamint gyászkalapok és menyasszonyi fátyolok, koszoruk

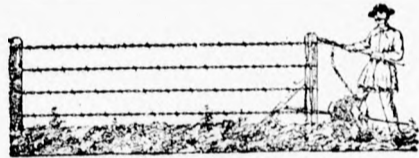
Frának Jánosné

— elsőrendű női divatáru-üzletében — Széchenyi-u. (Frának-fele ház)

a leggyorsabb kiszolgálás és a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

Ugyanott vidéki megrendelések, ugyiszintén átalakítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

3-3

Bukovinszky József

sodronyszövet-, fonat- és szitaáru-készítő SZEKSZÁRDON.

Állami éremmel kitüntetve 1898.

Ajánl egyszerű és többször esavart sodronyfonatokat és aczeltüskés kerítés-sodronyot kertek, erdők, vadaskertek, tyukudvarok, gazdasági épületek, szőlők stb. bekerítésére. Sodronyszöveteket malmok, bányák részére, gazdasági és egyéb gyári célokra áthányó rostákat, nyaraló-, park-kerítéseket és kapukat a legolcsóbb és legszebb kivitelben. Sodronymadraczkokat és minden e szakmába vágó drót-munkákat a legjutányosabb árban. Árjegyzék és költségvetés díjtalan.

4-6

Kron Salamon Fia

nagy áruháza

Szekszárdon, Széchenyi-u. »Szekszárd Szálló« bérházban.

Nagy raktár mindennemű női és uri kelmékben. — **Nagy választék selyem, gyapju ruhákban.** — **Bel- és külföldi vászon- és fehéreneműek raktára.** — **Férfi- és női divatcikkek.** — **Pontos kiszolgálás.**

3-3

ROYAL

pörkölt kávé

a legjobb a világon!

Kizárólagos elárusítási hely:

Salamon Testvérek

fűszer-, csemege-, tea-, rum-, cognac-, bor-, pezsgő- és ásványvíz kereskedésében

Szekszárdon, (Garay-tér)

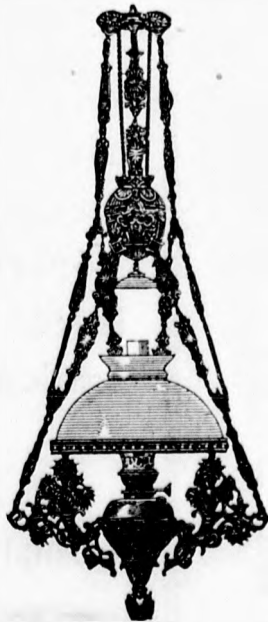
4-4

br. Augusz-féle ház.

FUSZ FERENCZ

üveg- és porozellán kereskedő

SZEKSZÁRD (Br. Augusz-ház.)

Különösen felhívom a n. é. közönsség szíves figyelmét alkalmi tárgyakra

nászajándéknak,

a mennyiben tulhalmozott raktár miatt rendkívül olcsón eladatnak.

Épületüvegezések és képereterezések olcsón készítettnek.

20 korona vásárlás után egy életnagyságu arckép ingyen!

4-4

